

ເລົ່າດີເຊຍ - ເລກທີສອງ

ເຂົ້າແຫ່ງໂບຣແຕສແຕນ

Jeff Pippenger

2023-08-27

ໃນການເຂົ້າໃຈຂ່າວສານທີ່ກຳລັງຖືກເປີດຜະນຶກຢູ່ໃນພຣະທຳພຣະນິມິດນັ້ນ ການຮັບຮູ້ຖືກຮາກຖານ ການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງການປະຕິຮູບໂບຣແຕສແຕນ ເປັນສິ່ງຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ. ສາມແນວສາຍຫຼັກພາຍໃນປະຫວັດຂອງການປະຕິຮູບນັ້ນ ກ່ຽວເຖິງພຣະຄຳພີ ແລະ ວິທີການອັນຖືກຕ້ອງທີ່ຄວນໃຊ້ໃນການສຶກສາພຣະຄຳພີ ພ້ອມທັງຊີ້ວ່າຜູ້ສື່ຂ່າວສານທີ່ຖືກເລືອກຕະຫຼອດປະຫວັດນັ້ນ ເປັນໝູ່ໝາຍແຫ່ງປະຫວັດນັ້ນ. ດັ່ງທີ່ຄຳພີເປັນມາສະເໜີ ຊາຕານໄດ້ພະຍາຍາມປົກປິດພຣະຄຳພີ King James ດ້ວຍຂອງປອມຫຼາຍປະການ, ແລະ ມັນໄດ້ພະຍາຍາມປົກປິດວິທີການອັນຖືກຕ້ອງໃນການເຂົ້າໃຈພຣະຄຳພີດ້ວຍຂອງປອມຫຼາຍປະການ ແລະ ມັນຍັງໄດ້ພະຍາຍາມປົກປິດຜູ້ສື່ຂ່າວສານອັນຖືກຕ້ອງ (ໝູ່ໝາຍ) ທີ່ຖືກຍົກຂຶ້ນຕາມລຳດັບໃນປະຫວັດນັ້ນ.

“ແຕ່ຊາຕານບໍ່ໄດ້ຢູ່ຢ່າງວ່າງເປົ່າ.

ບັດນີ້ມັນໄດ້ພະຍາຍາມໃນສິ່ງທີ່ມັນໄດ້ພະຍາຍາມໃນທຸກຂະບວນການປະຕິຮູບອື່ນໆ—ເພື່ອຫລອກລວງ

ແລະ ທຳລາຍປະຊາຊົນ ໂດຍນຳຂອງປອມມາແທນທີ່ພຣະວາຊະກິດທີ່ແທ້ຈິງ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ມີພຣະຄຣິດປອມໃນສັດຕະວັດທຳອິດຂອງຄຣິສຕະຈັກ, ສະນັ້ນ

ໃນສັດຕະວັດທີສິບຫົກໄດ້ມີຜູ້ພະຍາກອນປອມເກີດຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ.” The Great Controversy, 186.

ໃນປະຫວັດສາດຂອງກຸ່ມ Millerite ຕັ້ງແຕ່ປີ 1840 ຈົນເຖິງ 1844 ນັ້ນ ຜົນກະທົບແຫ່ງ Protestantism (ຊຶ່ງເປັນໜຶ່ງໃນສອງເຂົ້າຂອງສັດຮ້າຍແຫ່ງແຜ່ນດິນໂລກ ອັນໝາຍເຖິງສະຫະລັດອາເມລິກາ) ໄດ້ຕົກມາຢູ່ກັບ Millerite Adventism ຊຶ່ງໄດ້ກ້າຍເປັນເຂົ້າ Protestant. ໃນເວລາດຽວກັນ

ບັນດາຄຣິສຕະຈັກທີ່ກ່ອນນັ້ນເຄີຍປະກາດຕົນວ່າເປັນ Protestant ກໍໄດ້ກ້າຍເປັນ Protestantism

ທີ່ຕົກອອກຈາກຄວາມເຊື່ອ, ຫຼືດັ່ງທີ່ພວກ Millerite ໄດ້ເອີ້ນພວກເຂົາວ່າ “ບັນດາບຸດສາວຂອງໂຣມ.”

ເມື່ອພວກ Protestant ປະຕິເສດຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດໃນປີ 1843 ພວກເຂົາກໍໄດ້ຕົກລົງ

ແລະພວກ Millerite ໄດ້ດຳເນີນຕໍ່ໄປພ້ອມກັບຜົນກະທົບແຫ່ງ Protestantism. ປະຫວັດສາດຂອງ Millerite

ເປັນຈຸດສູງສຸດຂອງພະວາຊະກິດຂອງພຣະເຈົ້າໃນການນຳ “ຄຣິສຕະຈັກໃນຖົນກັ່ນດານ” ຂອງພຣະອົງ

ຂຶ້ນສູ່ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຄົບຖ້ວນໃນພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ.

ການເປີດຂຶ້ນຂອງການພິພາກສາຕ່ຳສ່ວນ ໄດ້ນຳມາຊຶ້ງການທົດສອບແຫ່ງພຣະບັນຍັດຂອງພຣະເຈົ້າ

ແລະໂດຍສະເພາະຄືວັນຊະບາໂຕ. ການປະກາດຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທີສາມ

ຈຳເປັນຕ້ອງມີຄຣິດຕະຈັກທີ່ຍືດຖືພຣະບັນຍັດຂອງພຣະເຈົ້າ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກຝັງກັບໄວ້ພາຍໃຕ້ປະເພນີ

ແລະຈາລຶດຂອງສັນຕະປາບາໃນຊ່ວງຍຸກມັດ. ພຣະຄຣິດໄດ້ນຳພາພວກໂບຣແຕສຕັນໄປສູ່ປະຫວັດສາດຂອງປີ

1840 ຫາ 1844 ແລະຊຶ້ງສະເໜີການທົດສອບຂອງເອລີຍາ ຊຶ່ງ William Miller

ເປັນຜູ້ທີ່ຖືກໃຫ້ເປັນແບບລັກສະນະນັ້ນ, ແລະເມື່ອພວກໂບຣແຕສຕັນປະຕິເສດຂ່າວສານຂອງ Miller

ພວກເຂົາກໍໄດ້ຫວນກັບໄປຫາໂຣມ. ການທົດສອບຂອງຂ່າວສານທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ

ຕາມທີ່ໄດ້ຖືກປະກາດໂດຍ Miller ໄດ້ຖືກໃຫ້ເປັນແບບໂດຍເອລີຍາທີ່ພູ Carmel.

ແລະ ເອລີຍາໄດ້ເຂົ້າມາຫາປະຊາຊົນທັງປວງ ແລະ ກ່າວວ່າ,

“ພວກທ່ານຈະລົງເລຢູ່ລະຫວ່າງຄວາມຄຶດເຫັນສອງຝ່າຍນອກອີກດົນເທົ່າໃດ? ຖ້າພຣະເຢໂຮວາເປັນພຣະເຈົ້າ

ກໍຈົ່ງຕັດຕາມພຣະອົງ; ແຕ່ຖ້າບາອານເປັນ ກໍຈົ່ງຕັດຕາມຜູ້ນັ້ນ.” ແລະ

ປະຊາຊົນບໍ່ໄດ້ຕອບທ່ານແມ່ນແຕ່ຄຳດຽວ. 1 ກະສັດ 18:21.

ໃນປີ 1840 ເມື່ອໄດ້ຜະເຊີນກັບຂ່າວສານຂອງເອວຣົບ, ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນໂດຍມີເລື່ອງແລະທຸກສະຫວັນອົງທຳອິດ, ພວກໂບຣເທສແຕນໄດ້ລືກບາອານ!

ການປະຕິຮູບຜ່າຍໂບຣເທສແຕນ ແມ່ນການເປີດຜະນຶກຄວາມຈິງທັງຫລາຍແຫ່ງພຣະຄຳພີ ຊຶ່ງໄດ້ລົມຕົ້ນດ້ວຍ "ດາວປະຈຳຮຸ່ງ,"

ຊຶ່ງໄດ້ມີພຣະສັນຍາວ່າຈະປະທານໃນລະຫວ່າງປະຫວັດສາດທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍຄຣິດຈັກເທທຣີ. ການໂຈມຕີໂດຍກົງຕໍ່ພຣະຄຳພີໄດ້ລົມຂຶ້ນກ່ອນໜ້ານັ້ນຫລາຍສິດຕະວັດ ແລະຖືກນຳສະເໜີຢ່າງແຈ້ງເຈນໃນ The Great Controversy ໂດຍສະເພາະໃນປະຫວັດຂອງຊາວ Waldensians. ໃນປີ 1930, Benjamin Wilkerson ໄດ້ຕີພິມປຶ້ມ Our Authorized Bible Vindicated.

ບົມເລ້ມໄດ້ບັນທຶກສົງຄາມຕໍ່ບັນດາຕົ້ນສະບັບອັນສັກສິດດັ່ງເດີມ ຊຶ່ງໃນທີ່ສຸດຖືກນຳໃຊ້ໃນການແບ King James Bible ແລະຕໍ່ບັນດາຂໍ້ຄວາມບອກແບງອັນຊາຕານຫລາກຫລາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມມາແລ້ວ ແລະຍັງຄົງຖືກສົ່ງເສີມໂດຍພວກຄາທອລິກ, ຜ່າຍໂບຣເທສແຕນຜູ້ເສຍຊີວິດ ແລະພວກ Laodicean Adventists. ສົງຄາມນັ້ນໄດ້ລົມຂຶ້ນກ່ອນໜ້າປະຫວັດສາດຂອງຊາວ Waldensians ເປັນຢ່າງຫລາຍ, ແຕ່ພວກເຂົາແມ່ນຫລັກໝາຍແຫ່ງທາງ ແລະເປັນສັນຍະລັກຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ໄດ້ສະລະຊີວິດເພື່ອເປັນພະຍານເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງບັນດາຕົ້ນສະບັບທີ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງໃນທີ່ສຸດໄດ້ຖືກແບບປັນ 1611 King James Bible.

ການຈັດພິມພຣະຄຳພີ King James ໃນປີ 1611 ໄດ້ດຳເນີນໄປຕາມຂະບວນການແບທຳເພາະຢ່າງຍິ່ງ. ຂະບວນການແບແລະການຈັດພິມພຣະຄຳພີໄດ້ສຳເລັດລົງໂດຍຜ່ານເຈັດຂັ້ນຕອນແຫ່ງການຜະລິດ. ມັນຍັງໄດ້ໃຊ້ເວລາເຈັດປີໃນການສຳເລັດ, ແລະເຈັດປີຕາມພຣະຄຳພີກໍ່ຄືສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວວັນ. ແນ່ນອນ ນັ້ນກໍ່ແມ່ນຈຳນວນວັນພະຍາກອນດຽວກັນທີ່ພຣະເຢຊູໄດ້ຍືນຍັນພັນທະສັນຍາກັບຫຼາຍຄົນ ເພື່ອໃຫ້ສຳເລັດຕາມດານຕອນ ບົດ 9. ໃນກາງຂອງອາທິດອັນສັກສິດນັ້ນ ພຣະຄຣິດໄດ້ຖືກຕັ້ງໄວ້ເທິງໄມ້ກາງແຂນ, ແລະແນ່ນອນ ພຣະຄຣິດຜູ້ຖືກຕັ້ງໄວ້ເທິງໄມ້ກາງແຂນນັ້ນແມ່ນສູນກາງຂອງພຣະຄຳພີ. ເຈັດຂັ້ນຕອນນັ້ນໃນການຜະລິດພຣະວັດຈະນະອັນບໍລິສຸດຂອງພຣະເຈົ້າ ມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

- ປະການທຳອິດ: ການແປເບື້ອງຕົ້ນໂດຍບຸກຄົນ: ມີນັກແປປະມານ 50 ຄົນ ຖືກແບ່ງອອກເປັນຫົກຄະນະ, ແຕ່ລະຄະນະຮັບຜິດຊອບສ່ວນຕ່າງໆຂອງພຣະຄຳພີ. ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ທຳງານແປຈາກພາສາຕົ້ນສະບັບ (ພາສາເຮັບເຣີ, ອາຣາເມອິກ, ແລະ ກຣີກ) ເປັນພາສາອັງກິດ.
- ປະການທີສອງ: ການທົບທວນໂດຍຄະນະກຳມະການ: ຫຼັງຈາກຄະນະກຳມະການແຕ່ລະຄະນະໄດ້ແປພາກສ່ວນໜຶ່ງສຳເລັດແລ້ວ, ຜົນງານນັ້ນໄດ້ຖືກທົບທວນໂດຍສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການນັ້ນເອງ. ສິ່ງນີ້ເປັນໂອກາດໃຫ້ມີການຮ່ວມສະເໜີຄວາມຄິດເຫັນແບບສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຜິດພາດ.
- ປະການທີສາມ: ການທົບທວນໂດຍຄະນະກຳມະການທົ່ວໄປ: ຈາກນັ້ນ ບົດແປຂອງຄະນະແຕ່ລະຄະນະໄດ້ຖືກສົ່ງເຂົ້າໃຫ້ກັບນັກວິຊາການທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ ຊຶ່ງຖືກເອີ້ນວ່າ "ຄະນະກຳມະການທົ່ວໄປ." ຄະນະນີ້ປະກອບດ້ວຍຜູ້ແທນຈາກຄະນະແປທັງຫົກຄະນະ. ພວກເຂົາໄດ້ທົບທວນຜົນງານທັງໝົດ ໂດຍການປຽບທຽບແລະປະສານໃຫ້ກົມກຽວກັນບົດແປຈາກຄະນະຕ່າງໆ.
- ຄັ້ງທີສີ່: ການທົບທວນແລະການປັບປຸງເພີ່ມເຕີມ: ສະບັບທີ່ຄະນະກຳມະການທົ່ວໄປໄດ້ປັບປຸງແລ້ວ ໄດ້ຖືກສົ່ງກັບຄືນໄປຫາຄະນະກຳມະການແຕ່ລະຄະນະເພື່ອການທົບທວນແລະການຂັດເກົາຕົວອີກ. ຂະບວນການທີ່ເຮັດຊ້ຳເປັນຮອບໆນີ້ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າການແປນັ້ນມີຄວາມສອດຄ່ອງແລະຖືກຕ້ອງ.
- ປະການທີຫ້າ: ການກວດທົບທວນແລະອະນຸມັດຂັ້ນສຸດທ້າຍ: ເມື່ອຄະນະກຳມະການແຕ່ລະຄະນະໄດ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂຂອງຕົນສຳເລັດແລ້ວ, ຮ່າງສຸດທ້າຍໄດ້ຖືກສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການໃຫຍ່ເພື່ອການກວດທົບທວນແລະອະນຸມັດຂັ້ນສຸດທ້າຍ.

- ປະການທີໜຶ່ງ: ການຮັບຮອງໂດຍພະມະຫາກະສັດ ແລະການຈັດພິມເຜີຍແຜ່: ຈາກນັ້ນ ຄຳແປທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງແລ້ວ ໄດ້ຖືກນຳຂຶ້ນຖວາຍແດ່ກະສັດ James I ເພື່ອຂໍພະບັນລາດຊະວິນິດໄຊຮັບຮອງຈາກພະອົງ.
  - ປະການທີສອງ: ເມື່ອພະອົງໄດ້ປະທານການຮັບຮອງໂດຍພະລາຊະອຳນາດແລ້ວ, ຄຳແປນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ຮັບການຕິພິມເຜີຍແຜ່ໃນປີ 1611 ໃນນາມພະຄຳພີສະບັບ King James Version (Authorized Version).
- ພະວາຈາຂອງພະອົງເປັນຖ້ອຍຄຳອັນບໍ່ລົບລຽດ: ດັ່ງເງິນທີ່ຖືກຫຼອມໃນເຕົາດິນ, ຊຳລະໃຫ້ບໍລິສຸດເຈັດເທື່ອ. ໂອ ພະອົງເຈົ້າ, ພະອົງຈະຊົງຮັກສາມັນໄວ້, ພະອົງຈະຊົງສະຫງວນມັນໄວ້ໃຫ້ພົນຈາກຊົວອາຍຸນຸດເປັນນິດ. ພະຄຳພີເພງສັນລະເສີນ 12:6, 7.

ໃນສົງຄາມຂອງລາຕານທີ່ຕົກຖິ້ງພະຄຳຂອງພະເຈົ້າ, ແລະຕໍ່ຕ້ານຫຼັກໝາຍຕ່າງໆທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍຜູ້ສົ່ງຂ່າວສານຫຼາຍຄົນໃນປະຫວັດສາດອັນຄ່ອຍໆເປີດເຜີຍນັ້ນ ແລະໂດຍວິທີການອັນຖືກຕ້ອງທີ່ຈະໃຊ້ໃນການແບ່ງພະຄຳຂອງພະອົງຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ພະຄຳພີ King James Bible ປີ 1611 ເປັນຫຼັກໝາຍອັນໜຶ່ງທີ່ຖືກລະບຸໄວ້ຢ່າງຈົງແຈ້ງໃນ Psalm 12. ບໍ່ມີພະຄຳພີບອມສະບັບໃດໆໃນບັນດາສະບັບຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຖືກຜະລິດຂຶ້ນຜ່ານຕົ້ນສະບັບຄາທໍລິກທີ່ຖືກເຮັດໃຫ້ເສືອມເສຍສາມາດບັນລຸເກນມາດຕະຖານຂອງ Psalm 12 ໄດ້. ຂະບວນການຊຳລະໃຫ້ບໍລິສຸດທີ່ໃຊ້ເຈັດຂຶ້ນຕອນ ແລະຊ່ວງເວລາສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວວັນ ຊຶ່ງອີກວ່າ King James Bible ເປັນ “ພະຄຳອັນບໍລິສຸດ” ຂອງພະເຈົ້າ. ພະເຈົ້າຊົງສັນຍາວ່າຈະຮັກສາ King James Bible ໄວ້ເປັນພະຄຳອັນບໍລິສຸດຂອງພະອົງຕະຫຼອດໄປ, ແລະເພາະສະນັ້ນພະອົງຈຶ່ງຊົງສັນຍາທີ່ຈະທຳນຸບຳລຸງວິທີການຂອງ “historicism” ທີ່ບັນດານັກປະຕິຮູບໂປຣເຕສຕັນໄດ້ນຳໃຊ້, ຮວມທັງ William Miller.

ໃນສັດຕະວັດທີສິບສີ່ John Wycliffe ຜູ້ທີ່ໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ວ່າເປັນ “ດາວປະຈຳຮຸ່ງແຫ່ງການປະຕິຮູບ” ໃນປັ້ນ The Great Controversy ໄດ້ຖືກພະເຈົ້າໃຊ້ໃຫ້ແປພະຄຳພີເປັນພາສາທີ່ແມ່ນແມ່ແຕ່ຄົນສາມັນກໍສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້. ທ່ານເປັນຜູ້ສົ່ງຂ່າວສານຜູ້ທີ່ໝາຍເຖິງຫຼັກໝາຍແຫ່ງການເລີ່ມຕົ້ນຂອງການປະຕິຮູບໂປຣເຕສຕັນຕັ້ງ.

“ຂະບວນການອັນຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ Wycliffe ໄດ້ເປີດລາກຂຶ້ນ, ຊຶ່ງຈະປົດປ່ອຍມະນຸດທຳແລະສະຕິບັນຍາ, ແລະປ່ອຍບັນດາປະຊາຊາດໃຫ້ເປັນອິດສະລະ ຜູ້ຊົງໄດ້ຖືກຜູກມັດໄວ້ເປັນເວລາຍາວນານກັບລົດແຫ້ງແຫ່ງໄຊຊະນະຂອງ Rome, ມີຕົ້ນກຳເນີດຢູ່ໃນພະຄຳພີ. ທີ່ນີ້ແມ່ນແຫຼ່ງກຳເນີດຂອງສາຍນ້ຳແຫ່ງພອນນັ້ນ ຊຶ່ງ, ດັ່ງນ້ຳແຫ່ງຊີວິດ, ໄດ້ໃຫ້ຜ່ານຍຸກສະໄໝທັງຫຼາຍນັບຕັ້ງແຕ່ສັດຕະວັດທີສິບສີ່. Wycliffe ຍອມຮັບພະຄຳພີບໍລິສຸດດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຢ່າງບໍ່ຄັດແຍ້ງວ່າເປັນການສຳແດງເປີດເຜີຍອັນດົນບັນດານຂອງນ້ຳພະທ້ອນຂອງພະເຈົ້າ, ແລະເປັນຫຼັກກົດອັນພຽງພໍສຳລັບຄວາມເຊື່ອແລະການປະພຶດ. ທ່ານໄດ້ຮັບການອົບຮົມມາໃຫ້ຖືວ່າສາສນາຈັກແຫ່ງ Rome ເປັນອຳນາດຈາກພະເຈົ້າທີ່ບໍ່ຜິດພາດ, ແລະໃຫ້ຍອມຮັບຄຳສອນແລະຂະໜົມທຳນຽມທີ່ໄດ້ສະຖາປະນາມາແລ້ວເປັນເວລາພັນປີດ້ວຍຄວາມເຄົາລົບຢ່າງບໍ່ຕັ້ງຄຳຖາມ; ແຕ່ທ່ານໄດ້ຫັນຫນ້າຈາກສົງເຫຼົ່ານັ້ນທັງໝົດ ເພື່ອຮັບຟັງພະວາຈາອັນບໍລິສຸດຂອງພະເຈົ້າ. ນີ້ແມ່ນອຳນາດທີ່ທ່ານໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະຊາຊົນຍອມຮັບ. ແທນທີ່ຈະໃຫ້ສາສນາຈັກເປັນຜູ້ກ່າວຜ່ານທາງ pope, ທ່ານປະກາດວ່າອຳນາດທີ່ແທ້ຈິງແຕ່ພຽງອັນດຽວ ຄືພະສຸລະສຽງຂອງພະເຈົ້າທີ່ກ່າວຜ່ານພະຄຳຂອງພະອົງ. ແລະທ່ານໄດ້ສອນບ່ຽງແຕ່ວ່າພະຄຳພີເປັນການສຳແດງນ້ຳພະທ້ອນຂອງພະເຈົ້າຢ່າງຄົບຖ້ວນສົມບູນ, ແຕ່ວ່າພະວິນຍານບໍລິສຸດເປັນຜູ້ອະທິບາຍພະຄຳພີພຽງຜູ້ດຽວ, ແລະວ່າມະນຸດທຸກຄົນຈະຕ້ອງ, ໂດຍການສຶກສາຄຳສອນຂອງພະຄຳພີ, ຮຽນຮູ້ນ້ຳທີ່ຂອງຕົນດ້ວຍຕົນເອງ. ດັ່ງນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ຫັນຈິດໃຈຂອງມະນຸດທັງຫຼາຍອອກຈາກ pope ແລະສາສນາຈັກແຫ່ງ Rome

ໄປສູ່ພຣະຄຳຂອງພຣະເຈົ້າ.”

ວົກລິເບີເປັນຜູ້ໜຶ່ງໃນບັນດາຜູ້ປະຕິຮູບທຶນໃຫຍ່ທີ່ສຸດ. ໃນຄວາມກວ້າງຂອງສະຕິປັນຍາ, ໃນຄວາມແຈ້ງຊັດຂອງຄວາມຄິດ, ໃນຄວາມໝັ້ນຄົງແໜ້ນໃນການຍຶດຖືຄວາມຈິງ, ແລະໃນຄວາມກ້າຫານໃນການປົກປ້ອງມັນ, ມີພຽງບ່ອນຄົນໃນບັນດາຜູ້ທີ່ມີພາຍຫຼັງລາວທີ່ສາມາດທຽບທັນລາວໄດ້. ຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງຊີວິດ, ຄວາມພາກພຽນຢ່າງບໍ່ຮູ້ເມື່ອໃນການສຶກສາແລະໃນການທຳງານ, ຄວາມຊື່ສັດທຽບທຳທີ່ບໍ່ອາດຖືກຊື້ໄດ້, ແລະຄວາມຮັກກັບຄວາມສັດຊື່ໃນການປະກາດຮັບໃຊ້ຂອງລາວທີ່ຄ້າຍຄືພຣະຄຣິດ, ເປັນລັກສະນະອັນໂດດເດັ່ນຂອງຜູ້ປະຕິຮູບຄົນຕົນ. ແລະທັງນີ້ເປັນໄປ ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຍຸກສະໄໝທີ່ລາວກ້າວອອກມາມັນ ຈະມີຄວາມມົດມົວທາງສະຕິປັນຍາ ແລະຄວາມເສື່ອມຊາມທາງສິນທຳຢ່າງໜັກໜ່ວງ.

“ລັກສະນະໃສຂອງ Wycliffe ເປັນພະຍານແຫ່ງອຳນາດຂອງພຣະຄຳພົບວິສຸດ ທີ່ບໍ່ຮົມແລະບ່ຽນແປງມະນຸດ. ພຣະຄຳພົນເອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ທ່ານເປັນຢ່າງທີ່ທ່ານເປັນ. ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະເຂົ້າໃຈຄວາມຈິງອັນຍິ່ງໃຫຍ່ແຫ່ງການສຳແດງພຣະອົງ ຍ່ອມຖ່າຍທອດຄວາມສັດຊື່ແລະພະລັງໃຫ້ແກ່ຄວາມສາມາດທັງປວງ. ມັນຂະຫຍາຍຈິດໃຈ ເພີ່ມຄວາມຄົມແຫຼມໃຫ້ແກ່ການຮັບຮູ້ແລະເຮັດໃຫ້ການພິນິດພິຈາລະນາສຸກງອມ. ການສຶກສາພຣະຄຳພິຈາລະນາຄວາມຄິດ ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະຄວາມປາຖະໜາທຸກຢ່າງ ໃນລະດັບທີ່ບໍ່ມີການສຶກສາອື່ນໃດຈະເຮັດໄດ້. ມັນປະທານຄວາມໝັ້ນຄົງແຫ່ງຈຸດປະສົງ, ຄວາມອົດທົນ, ຄວາມກ້າຫານ, ແລະຄວາມໝັ້ນຄົງ; ມັນຂັດເກົາລັກສະນະໃສ ແລະຊຳລະຈິດວິນຍານໃຫ້ບໍລິສຸດ. ການສຶກສາພຣະຄຳພິຈາລະນາຈິງຈັງ ແລະດ້ວຍຄວາມເຄົາລົບຢ່າງເລິກເລິກ ອັນນຳໃຫ້ຈິດໃຈຂອງຜູ້ສຶກສາໄດ້ສຳຜັດໂດຍກົງກັບພຣະບັນຍາອັນບໍ່ສິ້ນສຸດ ຈະມອບມະນຸດໃຫ້ແກ່ໂລກ ທີ່ມີສະຕິປັນຍາເຂັ້ມແຂງແລະປະຕິບັດການໄດ້ຫ້ວຍຫັນຍິ່ງຂຶ້ນ ພ້ອມທັງມີທັກການອັນສູງສົ່ງກວ່າ ຫຼາຍກວ່າທີ່ຄົນເປັນຜົນມາຈາກການຝຶກຝົນອັນດິວິດທີ່ສຸດ ຊຶ່ງບັດຊະຍາຂອງມະນຸດຈະຈັດໃຫ້ໄດ້. ‘ການເປີດເຜີຍພຣະຄຳຂອງພຣະອົງ,’ ຜູ້ຂຽນບົດເພງສັນລະເສີນກ່າວວ່າ, ‘ໃຫ້ແສງສະຫວ່າງ; ມັນໃຫ້ຄວາມເຂົ້າໃຈ.’ Psalm 119:130.” The Great Controversy, 93, 94.

ຫຼັງຈາກຄຳພະຍານກ່ຽວກັບ John Wycliffe ໃນໜັງສື The Great Controversy, Sister White ໄດ້ນຳສະເໜີບັນຊີລາຍຊື່ຂອງນັກປະຕິຮູບຜູ້ສັດຊື່ (waymarks) ຊຶ່ງໃນທີ່ສຸດໄດ້ໄປເຖິງນັກປະຕິຮູບ John Knox. ນາງໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຄຳຖາມອັນສຳຄັນຂັ້ນໜຶ່ງທີ່ Mary ພຣະລາຊິນີແຫ່ງ Scotland ໄດ້ຖາມຕໍ່ John Knox.

“ຈອນ ນອກສ໌” ໄດ້ຫັນໜ້າຈາກປະເພນີແລະຄວາມລັກລັບລັບຂອງຄຣິສຕະຈັກ ເພື່ອຫຼ່ຽງຕົນເອງດ້ວຍຄວາມຈິງແຫ່ງພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ, ແລະຄຳສັ່ງສອນຂອງ ວິຊາດ ໄດ້ຍືນຍັນຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງລາວໃຫ້ລະຖົມສາມັກຄີທຳຂອງໂຣມ ແລະເຂົ້າຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ປະຕິຮູບທຶນຂຶ້ນແຫ່ງ....”

“ເມື່ອຖືກນຳໄປຍືນຢ່າງປະຈັນໜ້າກັບພຣະລາຊິນີແຫ່ງສະກັອດແລນ ຕໍ່ໜ້າພຣະນາງຜູ້ຊົງຄວາມຮ້ອນຮົ່ມຂອງຜູ້ນຳຜ່າຍໂປຣເຕສແຕນຫຼາຍຄົນໄດ້ຫຼຸດຖອຍລົງ ຈອນ ນອກສ໌ ໄດ້ເປັນພະຍານຢ່າງບໍ່ຫວັ່ນຫວາຍເພື່ອສັດຈະທຳ. ເຂົາບໍ່ອາດຖືກເອົາຊະນະໄດ້ດ້ວຍຄຳຫວານລ້ວງ; ເຂົາມີໄດ້ຫວາດຫວັ່ນຕໍ່ໜ້າຄຳຊຸ່. ພຣະລາຊິນີໄດ້ກ່າວຫາເຂົາວ່າເປັນຄົນນອກຮີດ. ພຣະນາງປະກາດວ່າ ເຂົາໄດ້ສອນປະຊາຊົນໃຫ້ຮັບເອົາສາສະໜາທີ່ວັດຫ້າມໄວ້ ແລະດັ່ງນັ້ນໄດ້ລ້ວງລະເມີດພຣະບັນຊາຂອງພຣະເຈົ້າ ທີ່ບັນຍັດໃຫ້ຜູ້ຢູ່ໃຕ້ປົກຄອງເຊື້ອຟັງບັນດາເຈົ້ານາຍຂອງຕົນ. ນອກສ໌ໄດ້ຕອບຢ່າງແນ່ນອນວ່າ:—‘ເນື່ອງຈາກວ່າສາສະໜາທີ່ຖືກຕ້ອງມີໄດ້ຮັບທັງກຳເນີດ ຫຼືອຳນາດຂອງມັນມາຈາກບັນດາເຈົ້າຜູ້ຄອງ ແຕ່ມາຈາກພຣະເຈົ້ານິລັນດອນແຕ່ຜູ້ດຽວ ສະນັ້ນຜູ້ຢູ່ໃຕ້ປົກ ຄອງຈຶ່ງບໍ່ຖືກຜູກມັດໃຫ້ຈັດແຕ່ງສາສະໜາຂອງຕົນຕາມຄວາມພິຈາລະນາຂອງບັນດາເຈົ້ານາຍຂອງຕົນ. ເພາະຫຼາຍເຫຼືອ ໃນບັນດາຄົນອື່ນທັງປວງ

ບັນດາເຈົ້ານາຍນັ້ນເປັນຜູ້ຂາດຄວາມຮູ້ຫຼາຍທີ່ສຸດໃນເລື່ອງສາສະໜາອັນແທ້ຈິງຂອງພຣະເຈົ້າ.
ຖ້າເຊືອສາຍຂອງອັບຮາຮາມທັງໝົດໄດ້ນັບຖືສາສະໜາຂອງພາໂຣ
ຜູ້ທີ່ພວກເຂົາເຄີຍເປັນຜູ້ຢູ່ໃຕ້ປົກຄອງມາດົນນານ ຂ້ານ້ອຍຂໍທຸນຖາມພຣະນາງວ່າ
ໃນໄລການຈະມີສາສະໜາອັນໃດເຫຼືອຢູ່? ແລະຖ້າໃນສະໄໝຂອງອັກຄະສາວົກ
ທຸກຄົນໄດ້ນັບຖືສາສະໜາຂອງຈັກກະພັດໂຣມັນ ຂ້ານ້ອຍຂໍທຸນຖາມພຣະນາງວ່າ
ບັດນີ້ທັງແຜ່ນດິນໂລກຈະມີສາສະໜາອັນໃດ? ... ດັ່ງນັ້ນ ພຣະນາງອາດຈະຊົງເຫັນໄດ້ວ່າ
ຜູ້ຢູ່ໃຕ້ປົກຄອງບໍ່ຖືກຜູກມັດໃຫ້ນັບຖືສາສະໜາຂອງບັນດາເຈົ້ານາຍຂອງຕົນ
ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາຖືກບັນຊາໃຫ້ຖວາຍຄວາມເຄົາລົບແກ່ທ່ານເຫຼົ່ານັ້ນກໍຕາມ.”

ນາງມາຣີໄດ້ກ່າວວ່າ, “ທ່ານຕື່ອວາມພຣະຄຳພີໄປຢ່າງໜຶ່ງ, ແລະພວກເຂົາ [ພວກອາຈານໂຣມັນ]
ກໍຕື່ອວາມໄປອີກຢ່າງໜຶ່ງ; ຂ້ານ້ອຍຈະເຊືອຜູ້ໃດ, ແລະຜູ້ໃດຈະເປັນຜູ້ພິພາກສາ?”

“ທ່ານທັງຫຼາຍຕ້ອງເຊືອພຣະເຈົ້າ, ຜູ້ຊົງຊົງກ່າວຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງໃນພຣະຄຳຂອງພຣະອົງ,’
ນັກປະຕິຮູບໄດ້ຕອບ; ‘ແລະນອກເໜືອໄປກວ່າທີ່ພຣະຄຳສັ່ງສອນທ່ານ,
ທ່ານທັງຫຼາຍຈະບໍ່ເຊືອທັງຄົນນີ້ຫຼືຄົນນັ້ນ. ພຣະຄຳຂອງພຣະເຈົ້າແຈ່ມແຈ້ງໃນຕົວຂອງມັນເອງ,
ແລະຖ້າໃນບ່ອນໃດບ່ອນໜຶ່ງມີຄວາມຄຸມເຄືອ, ພຣະວິນຍານບໍ່ລົງສຸດ, ຜູ້ຊົງບໍ່ເຄີຍຂັດແຍ້ງກັບພຣະອົງເອງ,
ຍ່ອມຊົງອະທິບາຍສິ່ງນັ້ນໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງຍິ່ງຂຶ້ນໃນບ່ອນອື່ນ, ເພື່ອວ່າຈະບໍ່ມີຄວາມສົງໄສໃດໆເຫຼືອ
ນອກຈາກແກ່ຜູ້ທີ່ຕັ້ງຄວາມບໍ່ຮູ້’
ສົ່ງເຫຼົ້າຄວາມຈິງທີ່ນັກປະຕິຮູບຜູ້ປາສະຈາກຄວາມຍ້ານກົວໄດ້ກ່າວໃສ່ພຣະກັນຖະສຽງຂອງພຣະລາຊາ
ໂດຍເສຍຊີວິດຂອງຕົນເປັນສິ່ງສ່ຽງ. ດ້ວຍຄວາມກ້າຫານອັນບໍ່ຫວັ່ນຫວາຍກັນນັ້ນ
ລາວໄດ້ຍຶດໝັ້ນຢູ່ກັບຈຸດປະສົງຂອງຕົນ, ອະທິຖານແລະຕ່ຳສູ່ໃນບັນດາສົງຄາມຂອງອົງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າ,
ຈົນກວ່າສະກັອດແລນຈະໄດ້ຮັບອິດສະລະຈາກສາສະໜາໂຣມັນ.” The Great Controversy, 250, 251.

ການປະສານສຳພັນລະຫວ່າງນັກປະຕິຮູບແລະພຣະລາຊິນີ
ໄດ້ເນັ້ນໃຫ້ເຫັນເສັ້ນດ້ຍປະການທີ່ສາມໃນປະຫວັດສາດແຫ່ງການປະຕິຮູບ
ຊຶ່ງຊັບອກເຖິງຄວາມພະຍາຍາມຂອງລາຕານທີ່ຈະປອມແປງພຣະຄຳພີ, ນັກປະຕິຮູບ ແລະ
ລະບຽບວິທີແຫ່ງການສຶກສາພຣະຄຳພີ. ຄຳຕອບຂອງຢອນຕຳພຣະລາຊິນີໄດ້ແມ່ນວ່າ ລະບຽບວິທີທີ່ຖືກຕ້ອງຄື
“historicism” ຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ເທິງຫຼັກທີ່ວ່າ ແນວປະຫວັດສາດແຫ່ງຄຳພະຍາກອນເສັ້ນໜຶ່ງ
ຖືກອະທິບາຍໂດຍພຣະວິນຍານບໍ່ລົງສຸດ ດ້ວຍອີກແນວປະຫວັດສາດແຫ່ງຄຳພະຍາກອນເສັ້ນໜຶ່ງ.

ແສງສະຫວ່າງໄດ້ຖືກເປີດເຜີຍຂຶ້ນໃນຄວາມມັດ. Wycliffe ແລະບັນດານັກປະຕິຮູບໃນຍຸກຕົ້ນ
ຕະຫຼອດໄປຈົນເຖິງປະຫວັດຂອງ Millerite ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການສຶກສາພຣະຄຳພີທີ່ຖືກເອີ້ນວ່າ “historicism.”
ປະຫວັດຂອງວິທີການຕື່ອວາມພຣະຄຳພີນີ້ມັກຖືກມອງຂ້າມ ແຕ່ເປັນສິ່ງຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້
ຫາກຜູ້ໃດປາຖະໜາຈະເຫັນຢ່າງແທ້ຈິງເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງກົດເກນແຫ່ງການຕື່ອວາມຄຳພະຍາກອນ
ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບເອົາໂດຍ Miller ແລະຕໍ່ມາໂດຍ Future for America.

ມີພຽງແຕ່ສອງຄຣິສຕະຈັກເທົ່ານັ້ນທີ່ ຊົດສະເຕີໄວທ໌ ລະບຸວ່າເປັນປະຊາຊົນທີ່ຖືພຣະນາມຂອງພຣະເຈົ້າ. ນັ້ນຄື
ອິດສະຣາເອນບູຮານ ແລະ ຄຣິສຕະຈັກເຊັບເວັນທ໌-ເດ ແອດເວນຕິສ.

“ເຫດຜົນທີ່ເຮັດໃຫ້ເຮົາໄດ້ຮັບການເອີ້ນວ່າເປັນປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າ ຄວນຖືກກ່າວຊື່ແລ້ວຊື່ອີກ.
ພຣະບັນຍັດສອງ 4:1-13” Manuscript Releases, volume 8, 426.

ຄຣິດຈັກຂອງອັກຄະສາວົກ, ແລະຄຣິດຈັກໃນຖິ່ນກັນດານໃນຊ່ວງແຫ່ງຄວາມມັດມົນຂອງອຳນາດສັນຕະປາບາ
ບໍ່ເຄີຍຖືກເອີ້ນວ່າເປັນຊົນຊາດທີ່ຖືກຂະໜານນາມຂອງພຣະເຈົ້າ, ເພາະວ່າຄຳນັ້ນ (ຊຶ່ງມີຄວາມໝາຍວ່າ
ຖືກຕັ້ງຊື່)
ໝາຍເຖິງຄຣິດຈັກທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ເປັນຜູ້ພິກັດຮັກສາພຣະບັນຍັດຂອງພຣະເຈົ້າ,

ແລະພ້ອມກັບອັດເວັນຕົສົມ

ພວກເຂົາຍັງຈະຕ້ອງເປັນຜູ້ພິພິດກັກສາຄວາມຈິງຜ່ານຄຳພະຍາກອນຂອງພຣະເຈົ້າອີກດ້ວຍ.

“ພຣະເຈົ້າໄດ້ຊົງເອີ້ນຄຣິສຕະຈັກຂອງພຣະອົງໃນສະໄໝນີ້,
ດັ່ງທີ່ພຣະອົງໄດ້ຊົງເອີ້ນຊາດອັສຣາເອນໃນສະໄໝບູຮານ, ໃຫ້ຍົນຍັດເປັນແສງສະຫວ່າງໃນໂລກ.
ໂດຍດາບອັນຊົງພະລັງແຫ່ງຄວາມຈິງ, ຄືຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ, ອົງທີສອງ, ແລະອົງທີສາມ,
ພຣະອົງໄດ້ຊົງແຍກພວກເຂົາອອກຈາກບັນດາຄຣິສຕະຈັກ ແລະຈາກໂລກ
ເພື່ອນຳພາພວກເຂົາເຂົ້າມາສູ່ຄວາມໃກ້ຊິດອັນສັກສິດກັບພຣະອົງເອງ.
ພຣະອົງໄດ້ຊົງຕັ້ງພວກເຂົາໃຫ້ເປັນຜູ້ຮັກສາພຣະບັນຍັດຂອງພຣະອົງ
ແລະໄດ້ຊົງຝາກຄວາມຈິງອັນຍິ່ງໃຫຍ່ແຫ່ງຄຳພະຍາກອນສຳລັບເວລານີ້ໄວ້ກັບພວກເຂົາ.
ດັ່ງເຊັ່ນພຣະດຳລັດອັນບໍລິສຸດໄດ້ຊົງມອບໄວ້ແກ່ຊາດອັສຣາເອນໃນສະໄໝບູຮານ,
ສົ່ງເຫຼົ່ານັ້ນເປັນຄວາມໄວ້ວາງໃຈອັນສັກສິດ ທີ່ຈະຕ້ອງປະກາດສື່ສານໄປສູ່ໂລກ.
ທູດສະຫວັນທັງສາມໃນພຣະນິມິດ 14
ເປັນຕົວແທນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຍອມຮັບແສງສະຫວ່າງແຫ່ງຂ່າວສານຂອງພຣະເຈົ້າ
ແລະອອກໄປເປັນຕົວແທນຂອງພຣະອົງ
ເພື່ອເປັນສຽງຄຳເຕືອນໄປທົ່ວຄວາມຍາວແລະຄວາມກວ້າງຂອງແຜ່ນດິນໂລກ.” Testimonies, volume
5, 455.

ວິນລຽມ ມິນເລີ ເປັນຜູ້ສົ່ງຂ່າວທີ່ຖືກຊົງເລືອກໃຫ້ເປັນເຜີຍຄວາມຈິງທາງຄຳພະຍາກອນຂອງພຣະເຈົ້າ,
ແລະເມື່ອຄວາມຈິງເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ນຳພາຜູ້ຄົນໄປສູ່ປະຕູທີ່ເປີດຂອງຫ້ອງບໍລິສຸດທີ່ສຸດໃນປີ 1844,
ໃນເວລານັ້ນພຣະເຈົ້າຈຶ່ງຊົງເປີດເຜີຍພຣະບັນຍັດຂອງພຣະອົງ.

ວິລິເລີເປັນໝູດໝາຍໜຶ່ງໃນການເປີດເຜີຍພຣະຄຳພີ
ແລະໃນການກໍ່ໃຫ້ເກີດຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງການປະຕິຮູບໂບຣແຕສຕັ້ງ,
ແຕ່ເຂົາຍັງເປັນໝູດໝາຍໜຶ່ງຂອງພຣະລາຊາກິດຂອງພຣະເຈົ້າ ໃນການສະຖາປະນາ
“ຄວາມຈິງຍິ່ງໃຫຍ່ແຫ່ງຄຳພະຍາກອນ.” ຈອນ ວິລິເລີ
ແມ່ນດາວປະຈຳຮຸ່ງທີ່ຖືກລະບຸໄວ້ໃນປະຫວັດສາດຂອງການປົກຄອງ 1,260 ປີຂອງລະບົບສັນຕະປາບາ.
ຜົນງານຂອງເຂົາໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນໃນສັດຕະວັດທີສິບສີ່, ແລ້ວໃນສັດຕະວັດທີສິບແຈ້ດ
ໝູດໝາຍອີກປະການໜຶ່ງຂອງເສັ້ນຄຳພະຍາກອນນັ້ນ ຄືການຈັດພິມພຣະຄຳພີຄົງເຈມສໃນປີ 1611.
ໃນເສັ້ນນັ້ນ ໃນທີ່ສຸດເຮົາກໍ່ໄປເຖິງໝູດໝາຍແຫ່ງຫຼັກການການຕີຄວາມຄຳພະຍາກອນຂອງມິນເລີ.
ມິນເລີເປັນໝູດໝາຍໜຶ່ງໃນເສັ້ນແຫ່ງຄວາມຈິງນັ້ນ, ແລະຫຼັກການຂອງເຂົາກໍ່ເປັນເຊັ່ນດຽວກັນ.
ຫຼັກການຂອງເຂົາເປັນພະຍານເຖິງໝູດໝາຍໜຶ່ງທີ່ຕອນປາຍຂອງຂະບວນການແອັດເວັນຕົສ
ຊຶ່ງຖືກແທນໂດຍການຕີພິມ Prophetic Keys.

ຖ້າພວກເຮົາບໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າ ກົດເກນຂອງ Miller ເປັນໝູດໝາຍໜຶ່ງໃນເສັ້ນປະຫວັດສາດຄຳພະຍາກອນ
ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນຂອງພາລະກິດໃນການຮັກສາຂໍ້ຄວາມເດີມແລະຂໍ້ຄວາມທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງພຣະຄຳພີ
ແລະຍັງເປັນພາລະກິດໃນການເປີດເຜີຍຄວາມເຂົ້າໃຈອັນແທ້ຈິງຂອງພຣະຄຳພີ
ຊຶ່ງໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດານັກປະຕິຮູບຖືກນຳພາໃຫ້ເຂົ້າໃຈແລະນຳໃຊ້ວິທີການສຶກສາອັນສັກສິດທີ່ເອີ້ນວ່າ
“historicism,” ພວກເຮົາກໍ່ຂາດຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈະຈຳແນກຄວາມຈິງແຫ່ງຄຳພະຍາກອນທີ່ກ່ຽວເນື່ອງກັບ
ພາລະກິດໃນການນຳສະເໜີແລະຮັກສາແສງສະຫວ່າງຂອງທູດສະຫວັນອົງທີສາມໃນຕອນທ້າຍຂອງ
Adventism. ດ້ວຍເຫດນັ້ນຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະສຳຫຼວດເສັ້ນປະຫວັດສາດນັ້ນພ້ອມດ້ວຍກັນອີຍ.

ຄຳນິຍາມທີ່ແທ້ຈິງແຕ່ພຽງຢ່າງດຽວຂອງຄຳວ່າ “Protestant” ຄືການຄັດຄ້ານຕໍ່ Rome.
ຖ້າຄຣິສຕະຈັກໃດໜຶ່ງຢຸດຊົງການຄັດຄ້ານ Rome, ຄຣິສຕະຈັກນັ້ນກໍ່ບໍ່ເປັນ Protestant ອີກຕໍ່ໄປ
ແລະຈາກນັ້ນມັນກໍ່ກາຍເປັນບຸດສາວຂອງ Rome, ດັ່ງທີ່ພວກ Protestants

ຜູ້ໄດ້ປະຕິເສດຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດໄດ້ເຮັດ. ຄວາມເຂົ້າໃຈຫຼັກທຳອິດເປັນ "ຄຳຂວັນ" ຂອງພວກ Protestants ຜູ້ທີ່ອອກມາຈາກຄຣິສຕະຈັກຄາໂຕລິກ ຄື "ພຣະຄຳພີ ແລະ ພຣະຄຳພີທຳອິດ." ແຕ່ປະຫວັດສາດເປັນພະຍານຍືນຍັນຄວາມຈິງວ່າ ພຣະຄຳພີຈຳເປັນຕ້ອງຖືກແບ່ງແຍກຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ຈົ່ງພາກພຽນສະແດງຕົນເອງໃຫ້ເປັນພິພິດໃຈແກ່ພຣະເຈົ້າ, ເປັນຄົນງານຜູ້ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງລະອາຍ, ແລະແບ່ງແຍກພຣະວາຈາແຫ່ງຄວາມຈິງຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ແຕ່ຈົ່ງຫຼີກເວັ້ນຄຳເວົ້າອັນບໍ່ບໍລິສຸດແລະໄຮ້ສາລະ: ເພາະວ່າສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນຈະນຳໄປສູ່ຄວາມອະທຳຫຍຸ້ງຂຶ້ນ. 2 ຕີມທຽວ 2:15, 16.

ວິທີການສຶກສາພຣະຄຳພີທີ່ຊາວໂປຣເຕສະແຕນຖືກນຳໃຫ້ໃຊ້ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຂົາໃນການແບ່ງແຍກ ພຣະວັດຈະນະແຫ່ງຄວາມຈິງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຄື "ປະຫວັດນິຍົມ." ວິທີການນັ້ນເປັນເປົ້າໝາຍອັນຈຳເພາະແລະຮ້າຍແຮງທີ່ຊາຕານໄດ້ໃຈມຕີ, ແລະມັນກໍໄດ້ໃຈມຕີຈົງ.

"ພວກເຮົາຄວນຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງວ່າ ສິ່ງໃດແດ່ທີ່ເປັນແກ່ນສານຂອງຄຣິດສະຕຽນ, ອັນໃດແມ່ນຄວາມຈິງ, ອັນໃດແມ່ນຄວາມເຊື່ອທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮັບໄວ້, ແລະ ກົດເກນແຫ່ງພຣະຄຳພີແມ່ນຫຍັງ—ກົດເກນທີ່ໄດ້ຖືກປະທານໃຫ້ແກ່ພວກເຮົາຈາກສົດອຳນາດສູງສຸດ." The 1888 Materials, 403.

ການບ່ອນທຳລາຍວິທີການຕາມພຣະຄຳພີທີ່ພວກນັກປະຕິຮູບໃຊ້ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງ ແລະ ຮອມທັງ William Miller ນັ້ນ ໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ໂດຍສະເພາະວ່າ ເລີ່ມຂຶ້ນໃນສະຕະວັດທີສິບຫ້າ ກັບນັກວິຊາການເຢຊູອິດຜູ້ໜຶ່ງຄື Francisco Ribera (1537–1591), ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກໃຫ້ເປັນຜູ້ເຮັດໃຫ້ການຕີຄວາມແບບອະນາຄົດນິຍົມແຜ່ຫຼາຍຂຶ້ນ. ລາວໄດ້ຂຽນຄຳອະທິບາຍເຖິງພຣະທຳພຣະນິມິດ ໂດຍສະເໜີການຕີຄວາມຄຳພະຍາກອນແບບອະນາຄົດນິຍົມ, ເຮັດໃຫ້ຄຳພະຍາກອນເຫຼົ່ານັ້ນຫ່າງອອກຈາກບໍລິບົດທາງປະຫວັດສາດ. Ribera ໄດ້ປະດິດວິທີການນີ້ຂຶ້ນ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຕໍ່ຕ້ານຄວາມຈິງ ຊຶ່ງວິທີການແບບປະຫວັດນິຍົມໄດ້ນຳໄປສູ່ຢູ່ສະເໝີ. ຄວາມຈິງນັ້ນກໍຄື ສັນຕະປາປາແຫ່ງກຸງໂຮມ ແມ່ນບໍ່ລະບົກຂອງພຣະຄຣິດຕາມຄຳພະຍາກອນໃນພຣະຄຳພີ.

ໃນສະຕະວັດທີສິບເຈັດແລະສິບແປດ ສາມາດພິຈາລະນາໄດ້ວ່າ ຜ່າຍໂປຣເຕສແຕນຮູ້ວ່າ ວິທີການອັນຫຼອກລວງຂອງ Ribera ເປັນສິ່ງທີ່ມາຈາກຊາຕານແລະບໍ່ໝັ້ນຄົງທາງທຸກວິຊາ. ບັນດາໂປຣເຕສແຕນໃນປະຫວັດສາດນັ້ນໄດ້ຂຽນປຶ້ມແລະແຜ່ນພັບເພື່ອຄັດຄ້ານ "ຄຳເວົ້າອັນຫຍາບຊ້າແລະໄຮ້ສາລະ" ຂອງນັກວິຊາການເຢຊູອິດຜູ້ນັ້ນ. ແຕ່ໃນປີ 1909 ມ້າໂທຣຈັນ ຄື Scofield Reference Bible ໄດ້ຖືກຈັດພິມອອກມາ, ແລະຂໍ້ອ້າງອີງທີ່ຖືກແຊກໄວ້ໃນໝາຍເຫດທ້າຍໜ້າຂອງພຣະຄຳພີນັ້ນ ຕັ້ງຢູ່ເທິງຄຳສອນຂອງ Ribera ແລະຂອງເຢຊູອິດອີກຜູ້ໜຶ່ງຄື Manuel Lacunza (1731–1801). Lacunza ໄດ້ຂຽນໂດຍໃຊ້ນາມບາກກາ Juan Josafat Ben-Ezra, ແລະໄດ້ຈັດພິມປຶ້ມຫົວຂໍ້ The Coming of the Messiah in Glory and Majesty. ເຊັ່ນດຽວກັບ Ribera ກ່ອນໜ້າລາວ ປຶ້ມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນການໃຈມຕີໂດຍກົງຕໍ່ການສຳເລັດຄົບຖ້ວນຂອງຄຳພະຍາກອນໃນພຣະທຳ Revelation.

ຊາຕານຮູ້ວ່າ ຂ່າວສານທີ່ມັນຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ມັດມົນດ້ວຍຄວາມສັບສົນນັ້ນ ຄືຂ່າວສານເຕືອນສຸດທ້າຍທີ່ອອກມາຈາກພຣະທຳພຣະນິມິດ. ການນຳເອົາຄຳເວົ້າອັນຫຍາບຊ້າແລະຫວ່າງເປົ້າຂອງປະໂລຫິດເຢຊູອິດສອງຄົນເຂົ້າໄວ້ໃນບັນດາຂໍ້ອ້າງອີງໃນ Scofield Reference Bible ໄດ້ເປີດທາງໃຫ້ຊາຕານນຳພາພວກໂປຣເຕສແຕນຜູ້ທີ່ເສື່ອມຖອຍໃຫ້ອອມຮັບລະບຽບວິທີຂອງເຢຊູອິດ ແລະໂດຍທາງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຕາບອດຕໍ່ຄວາມຈິງ. ຊາຕານໄດ້ບັນລຸຈຸດປະສົງໂດຍການນຳເຂົ້າແບບແຜນຄຳພະຍາກອນຂອງຄາທອລິກຫຼາຍຮູບແບບ ຊຶ່ງໄດ້ລົບລ້າງຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະລະບຸໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າ

ຜູ້ໃດແມ່ນບໍລະບົກຂອງພຣະຄຣິດໃນຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີ. ສຳລັບຊາຕານ
ນີ້ແມ່ນການຫລອກລວງທີ່ຍາກເລີຍ ເພາະພວກໂບຣເຕສະແຕນໄດ້ກັບຄືນໄປຫາຄຣິດຈັກໂຮມັນແລ້ວ
ດ້ວຍການປະຕິເສດຂ່າວສານຂອງ Miller ໃນປີ 1843.

ໃນຫຼາຍປີທີ່ຜ່ານມາ ມີບັນຍາຍພົດຄວາມຫຼາຍສະບັບຖືກຕີພິມເຜີຍແຜ່
ເພື່ອບັນທຶກການໂຈມຕີຂອງຊາຕານຕໍ່ພຣະຄຳພີ
ຊຶ່ງໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນໃນສອງສາມສັດຕະວັດທຳອິດຫຼັງຈາກພຣະຄຣິດຖືກຄົງໄວ້ເທິງໄມ້ກ້າງແຂນ.
ການໂຈມຕີນັ້ນໄດ້ດຳເນີນໄປເຖິງຂັ້ນທີ່ມີການນຳເອົາຕົນສະບັບປອມເຂົ້າມາ ເພື່ອຜະລິດພຣະຄຳພີປອມ.
ຊາຕານຍັງໄດ້ໂຈມຕີບັນດານັກປະຕິຮູບທີ່ຖືກຍົກຂຶ້ນມາເພື່ອທະນຸບຳລຸງພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ
ທັງໃນຂະນະທີ່ພວກເຂົາຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະແມ່ນແຕ່ຫຼັງຈາກນັກປະຕິຮູບເຫຼົ່ານັ້ນເສຍຊີວິດໄປແລ້ວ.

ຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າ ນັກປະຫວັດສາດ ແລະ ນັກເທວະວິທະຍາຂອງຄຣິດຈັກ Seventh-day Adventist
ໃນຍຸກປະຈຸບັນ ປະຕິບັດຕໍ່ຫົວຂໍ້ລັອງ William Miller ແນວໃດ. ມັນເໝືອນກັບວ່າ
ພວກເຂົາໄດ້ຂຸດເອົາກະດູກຂອງລາວຂຶ້ນມາ ແລະ ໂຍນລົງໃນແມ່ນ້ຳ Mississippi.

"ວິນລຽມ ມິນເລີ ກຳລັງສັນຄອນອານາຈັກຂອງຊາຕານ, ແລະສັດຕູເອກໄດ້ພະຍາຍາມ
ບໍ່ພຽງແຕ່ຈະຕ້ານທານຜົນຂອງຂ່າວສານນັ້ນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງຈະທຳລາຍຜູ້ນຳຂ່າວສານນັ້ນເອງອີກ.
ເມື່ອບໍ່ດົນມາ ມິນເລີ
ໄດ້ນຳເອົາຄວາມຈິງແຫ່ງພຣະຄຳພີໄປປະຍຸກຕໍ່ໃຊ້ຢ່າງເປັນຈິງແກ່ຈິດໃຈຂອງຜູ້ໄກ້ຂອງທ່ານ,
ຄວາມໂກດຮ້າຍຂອງຄຣິສຕຽນໃນນາມກໍໄດ້ລຸກໄໝ້ຂຶ້ນຕໍ່ຕ້ານທ່ານ,
ດັ່ງເຊັ່ນທີ່ຄວາມໂກດຂອງຊາວຢິວໄດ້ຖືກປຸກເຮົ້າຂຶ້ນຕໍ່ຕ້ານພຣະຄຣິດແລະອັກຄະສາວົກຂອງພຣະອົງ.
ສະມາຊິກຄຣິສຕະຈັກໄດ້ປຸກລະດົມຊົນຊັ້ນຕ່າງໆທຸກຊາດ,
ແລະໃນຫຼາຍໂອກາດພວກສັດຕູໄດ້ວາງແຜນຈະເອົາຊີວິດທ່ານໃນຂະນະທີ່ທ່ານອອກຈາກສະຖານທີ່ປະຊຸມ.
ແຕ່ທູດສະຫວັນບໍ່ລີ້ລຸ້ນໄດ້ຢູ່ທ່າມກາງຝູງຊົນນັ້ນ, ແລະອົງໜຶ່ງໃນພວກນັ້ນ, ໃນຮູບຮ່າງຂອງມະນຸດ,
ໄດ້ຈັບແຂນຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ອົງນີ້ຂອງພຣະເຈົ້າ, ແລະນຳທ່ານອອກໄປຢ່າງປອດໄພຈາກຝູງຊົນທີ່ເກຣັຍອກກາດ.
ວຽກງານຂອງທ່ານຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດ,
ແລະຊາຕານກັບບັນດາຜູ້ຮັບໃຊ້ຂອງມັນກໍຕ້ອງຜິດຫວັງໃນຈຸດປະສົງຂອງພວກມັນ." Spirit of
Prophecy, ແຫຼ່ງ 4, 219.

ຈົ່ງພິຈາລະນາວ່າ ກຸ່ມແອດເວນຕິດສອງປະເພດເດີມນັ້ນ (ນັກເທວະວິທະຍາ ແລະ ນັກປະຫວັດສາດ)
ໄດ້ຫຼຸດທອນຄວາມສຳຄັນ ແລະ ບົກບົດຄວາມຊອບທຳຂອງຫຼັກເກນຂອງມິນເລີ ແນວໃດ ຊຶ່ງ ຊິດເຕີໄວທ໌
ໄດ້ແຈ້ງແກ່ພວກເຮົາວ່າ ຈະຖືກນຳໃຊ້ໂດຍທຸກຄົນທີ່ປະກາດຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນສາມອົງຢ່າງແທ້ຈິງ.

"ຜູ້ທີ່ກຳລັງມີສ່ວນໃນການປະກາດຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທີສາມ
ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າພຣະຄຳພີຕາມແບບແຜນດຽວກັນທີ່ບິດາ Miller ໄດ້ຍຶດຖື. ໃນບົນນ້ອຍທີ່ມີຊື່ວ່າ Views of
the Prophecies and Prophetic Chronology, ບິດາ Miller ໄດ້ໃຫ້ຫຼັກເກນຕໍ່ໄປນີ້ອີກໆຄອບຄົວ
ແຕ່ປະກອບດ້ວຍບັນຍາ ແລະມີຄວາມສຳຄັນ ສຳລັບການສຶກສາ ແລະການຕີຄວາມພຣະຄຳພີ:—"

"[ກົດລະບຽບຂັ້ນນຶ່ງເຖິງຂັ້ນທີ່ຖືກຍົກມາອ້າງ.]"

"ຂໍ້ຄວາມຂ້າງເທິງນັ້ນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຫຼັກເກນເຫຼົ່ານີ້; ແລະໃນການສຶກສາພຣະຄຳພີຂອງພວກເຮົາ
ພວກເຮົາທຸກຄົນຍ່ອມຈະກະທຳໄດ້ດີ ຖ້າໃສ່ໃຈຕໍ່ຫຼັກການທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ນັ້ນ." Review and Herald,
November 25, 1884.

ຖ້າບໍ່ໄດ້ທົບທວນສາຍພົວພັນທັງສາມຂອງແນວປະຫວັດສາດແຫ່ງຄຳພະຍາກອນ
ທີ່ເກືອບພັນກັບການພັດທະນາແລະການສະຖາປະນາພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ

ກ່ອນເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງຄຳພະຍານອັນສຳຄັນປະການໜຶ່ງ ທີ່ຄຳຈຸນ William Miller ໃນຖານະຜູ້ສົ່ງຂ່າວ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຖືກເປັນແບບໂດຍ Elijah ໃນການນຳສະເໜີຂ່າວສານຂອງລາວ, ແລະໂດຍ Moses ໃນພຣະສັນຍາເລື່ອງການທີ່ Miller ຈະຖືກບຸກໃຫ້ພົ້ນຂຶ້ນໃນການຄົ້ນຄວ້າຂອງບັນດາຄົນຊອບທຳ, ແລະໂດຍ Elisha ໃນຄວາມເຕັມໃຈຂອງລາວທີ່ຈະລະຖົມໄຮ່ນາຂອງຕົນ ແລະຮັບໃຊ້ຂ່າວສານຂອງ Elijah. Sister White ໄດ້ຊີ້ບອກວ່າ ວິລະບຸລຸດໃນພຣະຄຳພີທັງສາມທ່ານນີ້ເປັນແບບພາບຂອງ William Miller, ຜູ້ຊົງບັດນີ້ ຖືກນຳກະທຳເອົາ ແລະນັກປະຫວັດສາດ Adventist ສະໄໝໃໝ່ປະຕິບັດຕໍ່ ປະໜັງວ່າລາວເປັນພຽງ "ເດັກຊາວນາທຸກຍາກ" ຄົນໜຶ່ງຈາກສັດຕະວັດທີສິບແປດ.

ວິລລຽມ ທິນເດລ

ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາຜູ້ປະຕິຮູບຫຼາຍຄົນທີ່ຖືກຍົກຂຶ້ນໃນແນວສາຍແຫ່ງປະຫວັດສາດພະຍາກອນນີ້.

ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າຈະກ່າວແບບນີ້, 'ຄຳປະກາດພັນທະກົດ'

ຂອງລາວຕໍ່ບັນດາທູດຂອງສັນຕະປາບາທິລາວໄດ້ມີປະຕິສຳພັນນັ້ນຄື,

"ຂ້າພະເຈົ້າຈະເຮັດໃຫ້ເດັກຊາຍຜູ້ຂັບຄັນໄຖຮູ້ຈັກພຣະຄຳພີຫຼາຍກວ່າພວກທ່ານ." ວິລລຽມ ມິນເວີ

ແມ່ນເດັກຊາຍຊາວກະສິກອນຜູ້ຂັບຄັນໄຖ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄຳພະຍາກອນຂອງທິນເດລສຳເລັດ.

ຄຳນຳນີ້ໄດ້ຖືກຫຍໍ້ລົງຢ່າງຫຼາຍໃນແງ່ຂອງປະຫວັດສາດທັງປວງທີ່ອາດຖືກນຳມາໃຊ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນສົງຄາມ ວກເຮົາໄດ້ນຳສະເໜີມາຈົນເຖິງບັດນີ້. ບັດນີ້ພວກເຮົາຈະພິຈາລະນາເຄື່ອງໝາຍບາງປະການຂອງ Alpha ແລະ Omega ເພື່ອນຳກັບໄປສູ່ການພິຈາລະນາ Miller ໃນຖານະເປັນໝູ່ໝາຍ ແລະ ຜູ້ສົ່ງສານ.

ພຣະທຳດານເຮັດເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງໜັງສືໜຶ່ງທີ່ປະກອບດ້ວຍສອງພຣະທຳ.

ຕອນສຸດທ້າຍຂອງໜັງສືນັ້ນຄືພຣະທຳພຣະນິມິດ.

ແມ່ນແມ່ນວ່າພຣະທຳທັງສອງເປັນພຣະທຳທີ່ເຢຍຊະກຳລັງຫາກຈາກກັນ, ແຕ່ເລີ່ມຢູ່ຮ່ວມກັນແລ້ວ

ພວກມັນເປັນຕົວແທນຂອງໜັງສືໜຶ່ງ.

ຫຼາຍປີກ່ອນ, ຂ້າພະເຈົ້າເຄີຍມີການໂຕ້ຕອບໃນທຶນາທາລະນະກັບນັກເທວະວິທະຍາຊາວເຊັບເວັນທ໌-ເດ

ແອດເວັນຕິສ ຜູ້ໜຶ່ງທີ່ມີຊື່ສຽງ

ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ສະຖາບັນວິຈັຍພຣະຄຳພີຂອງສະພາໃຫຍ່ແຫ່ງຄຣິດຈັກເຊັບເວັນທ໌-ເດ ແອດເວັນຕິສ. ນັກເທວະວິທະຍາຜູ້ນັ້ນກຳລັງພະຍາຍາມແກ້ໄຂຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າກ່ຽວກັບຫຼັກຂັ້ນທ້າຍຂອງດານເຮັດບົດ 11, ແລະຍັງກ່ຽວກັບຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າເລື່ອງ "ເຄື່ອງຖວາຍປະຈຳວັນ" ໃນພຣະທຳດານເຮັດ.

ໃນການໂຕ້ຕອບຂອງພວກເຮົາ ຊຶ່ງໄດ້ດຳເນີນໄປເປັນໄລຍະເວລາໜຶ່ງ,

ເພາະມັນປະກອບດ້ວຍການທົດລອງຂຽນບົດຄວາມຂຶ້ນມາ ແລະຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ຕອບກັບ,

ຈາກນັ້ນລາວກໍຕອບກັບອີກ, ແລະແນ່ນອນຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ສົ່ງຄວາມຄິດເຫັນຂອງຕົນກັບໄປ,

ແລະກໍເຊັນນັ້ນຕັ້ງໄປ. ໃນການໂຕ້ຕອບນັ້ນ ລາວໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຊາບວ່າ

ໃນຄະນະກຳມະການທົດລອງກຢູ່ໃນສະພາໃຫຍ່ນັ້ນ ລາວຖືກຖືວ່າເປັນຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານພຣະທຳດານເຮັດ,

ແລະເພື່ອນຮ່ວມງານຄົນໜຶ່ງຂອງລາວກໍຖືກຖືວ່າເປັນຜູ້ຊ່ຽວຊານປະຈຳດ້ານພຣະນິມິດ.

ໃນການໂຕ້ຕອບຂອງພວກເຮົາ ລາວບໍ່ປາຖະໜາທີ່ຈະພິຈາລະນາປະເດັນຕ່າງໆໃນພຣະນິມິດ,

ແຕ່ກັບອ້າງອີງໃຫ້ໄປຫາເພື່ອນຮ່ວມງານຂອງລາວ.

ລາວປາຖະໜາຈະຈຳກັດການສົນທະນາໄວ້ໃນພຣະທຳດານເຮັດເທົ່ານັ້ນ.

ນາງວາຍໄດ້ກ່າວໄວ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ດານເຮັດ ແລະ ພຣະນິມິດ ເປັນບົມດຽວ. ໃນລະດັບນັ້ນ

ທັງສອງເປັນຕົວແທນຂອງພຣະຄຳພີ, ຊຶ່ງເປັນບົມດຽວທີ່ປະກອບຂຶ້ນດ້ວຍສອງພາກ, ຄື ພາກເກົ່າ ແລະ

ພາກໃໝ່. ນາງວາຍຍັງໄດ້ກ່າວເຖິງຄຣິສຕະຈັກຢູໂອຣິດດ້ວຍ

ວ່າຄຣິສຕະຈັກນັ້ນຖືເອົາພຽງພາກເກົ່າເທົ່ານັ້ນວ່າເປັນບົມດຽວ, ແລະ

ນາງຍັງໄດ້ກ່າວເຖິງບັນດາຜູ້ທີ່ບໍ່ໃສ່ໃຈພາກເກົ່າ ເນື່ອງເພາະພວກເຂົາເຂົ້າໃຈ ຫຼື ເຕັມໃຈຈະເຂົ້າໃຈ

ພຽງແຕ່ພາກໃໝ່ເທົ່ານັ້ນ. ພະຍານອັນດົນໃຈຂອງນາງແມ່ນວ່າ ຖ້າທ່ານຍອມຮັບພຽງແຕ່ພາກໃໝ່
ທ່ານກໍປະຕິເສດພາກເກົ່າ, ແລະ ກົງກັນຂ້າມກໍເຊັ່ນດຽວກັນ.
ການຫັນກັບເທວະວິທະຍາອ້າງວ່າຕົນເປັນຜູ້ຊຳນານໃນດານເຮອນ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນໃນພຣະນິມິດ
ກໍເປັນການເຮັດຊ້ຳແນວຄຶດຂອງຊາວຢິວທີ່ຍອມຮັບພຽງແຕ່ພຣະສັນຍາເດີມ, ແລະ
ພວກເຮົາຮູ້ດີວ່າທັດສະນະອັນຄັບແຄບນັ້ນໄດ້ນຳຊາວຢິວໄປສູ່ບ່ອນໃດ.
ການເລືອກຖືຂ້າງໃດຂ້າງໜຶ່ງໃນປະເດັນນີ້—ຍອມຮັບພາກເກົ່າແຕ່ບໍ່ຍອມຮັບພາກໃໝ່, ຫຼື
ຍອມຮັບພາກໃໝ່ແຕ່ບໍ່ຍອມຮັບພາກເກົ່າ—ກໍເທົ່າກັບເປັນການປະຕິເສດພະຍານທັງໝົດ.

ພຣະຜູ້ຊ່ວຍໃຫ້ລັອດໄດ້ຊົງຖາມບັນດາສາວົກຂອງພຣະອົງວ່າ ພວກເຂົາເຂົ້າໃຈສົ່ງເຫງົານຫຼືບໍ່.
ພວກເຂົາທູນຕອບວ່າ, “ແມ່ນແລ້ວ, ພຣະອົງເຈົ້າ.” ແລ້ວພຣະອົງຈຶ່ງຊົງກ່າວແກ່ພວກເຂົາວ່າ, “ເຫດສະນັ້ນ
ທຸກໆນັກທຳນຽມທີ່ໄດ້ຮັບການສອນເພື່ອອານາຈັກແຫ່ງສະຫວັນ
ກໍເປັນເໝືອນຊາຍຜູ້ໜຶ່ງທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງເຮືອນ
ຜູ້ນຳເອົາຂອງໃໝ່ແລະຂອງເກົ່າອອກມາຈາກຄັງຊັບຂອງຕົນ.” ໃນອຸປະມານ
ພຣະເຢຊູໄດ້ຊົງນຳສະເໜີຕົ້ນທຳບັນດາສາວົກຂອງພຣະອົງເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ທັງຫຼາຍ
ຜູ້ທີ່ຫັນຫາການງານຂອງເຂົາຄືການມອບແສງສະຫວ່າງແກ່ໃຈກະຕູ້ ຊຶ່ງເຂົາໄດ້ຮັບຈາກພຣະອົງ. ໃນເວລານັ້ນ
ພຣະຄຳພີເດີມແມ່ນພຣະຄຳພີທັງໝົດທີ່ມີຢູ່; ແຕ່ມັນບໍ່ໄດ້ຖືກຂຽນຂຶ້ນເພື່ອຄົນໃນສະໄໝບູຮານເທົ່ານັ້ນ;
ມັນມີໄວ້ສຳລັບທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ ແລະສຳລັບມະນຸດທຸກຄົນ.
ພຣະເຢຊູຊົງປະສົງໃຫ້ບັນດາຜູ້ສອນຄຳສອນຂອງພຣະອົງ
ຂະຫຍັນໝັ້ນພຽນຄົ້ນຄວ້າພຣະຄຳພີເດີມເພື່ອແສງສະຫວ່າງນັ້ນ
ຊົງຍືນຍັນພຣະອັດລັກຂອງພຣະອົງວ່າເປັນພຣະເມື່ອຊົງຖືກພະຍາກອນໄວ້
ແລະເປີດເຜີຍລັກສະນະແຫ່ງພາລະກິດຂອງພຣະອົງຕໍ່ໃຈກະຕູ້.
ພຣະຄຳພີເດີມແລະພຣະຄຳພີໃໝ່ບໍ່ອາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້,
ເພາະທັງສອງລ້ວນເປັນຄຳສອນຂອງພຣະຄຣິດ. ຄຳສອນຂອງຊາວຢິວ
ຜູ້ຍອມຮັບແຕ່ພຣະຄຳພີເດີມເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ນຳໄປສູ່ຄວາມພົ້ນລອດ
ເນື່ອງຈາກເຂົາປະຕິເສດພຣະຜູ້ຊ່ວຍໃຫ້ລັອດ ຜູ້ຊົງຊີວິດແລະພາລະກິດຮັບໃຊ້ຂອງພຣະອົງເປັນການສຳເລັດ
ດອກຖົ່ວຂອງພຣະບັນຍັດແລະຄຳພະຍາກອນ.
ແລະຄຳສອນຂອງຜູ້ທີ່ຖືພຣະຄຳພີເດີມເສຍກໍບໍ່ນຳໄປສູ່ຄວາມພົ້ນລອດເໝືອນກັນ,
ເພາະມັນປະຕິເສດສິ່ງທີ່ເປັນພະຍານໂດຍກົງເຖິງພຣະຄຣິດ.
ບັນດາຜູ້ສົ່ງໃສ່ເລີ່ມຕົ້ນໂດຍການຫຼຸດຄຳພີເດີມ,
ແລະກ້າວໄປອີກພຽງຂັ້ນດຽວກໍເຖິງການປະຕິເສດຄວາມຖືກຕ້ອງແທ້ຂອງພຣະຄຳພີໃໝ່, ແລະດັ່ງນັ້ນ
ທັງສອງຈຶ່ງຖືກປະຕິເສດ.

“ຊາວຢິວມີອິດທິພົນຕໍ່ໃຈກະຕູ້ຂອງພຽງແຕ່ລັກສະນະໃນການຊີ້ໃຫ້ເຫັນແກ່ພວກເຂົາເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງ
ພຣະບັນຍັດ ລວມທັງພຣະບັນຍັດອັນຜຸກມັດເລື່ອງວັນຊະບາຕິ
ເພາະໃນການນຳຊັບສົມບັດເກົ່າແຫ່ງຄວາມຈິງອອກມາ
ພວກເຂົາກັບປະຖົມຊັບສົມບັດໃໝ່ໃນຄຳສອນສ່ວນພຣະອົງຂອງພຣະເຢຊູ ອີກດ້ານໜຶ່ງ ເຫດຜົນອັນໜ້າ
ກະແທນທີ່ສຸດວ່າເປັນຫຍັງຄຣິດສະຕຽນຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຊັກຊວນຊາວຢິວໃຫ້ຍອມຮັບຄຳສອນຂອງພຣະຄຣິດໃນ
ຖານະເປັນພາສາແຫ່ງບັນຍາຍອັນສະຫວັນໄດ້ ກໍຄື
ໃນການນຳຊັບສົມບັດແຫ່ງພຣະວາຈາຂອງພຣະອົງອອກມາ
ພວກເຂົາກັບດູໝັ້ນຄວາມຮັ່ງມີຂອງພຣະສັນຍາເດີມ
ຊຶ່ງເປັນຄຳສອນໃນຍຸກກ່ອນຂອງພຣະບຸດແຫ່ງພຣະເຈົ້າ ໂດຍຜ່ານໂມເຊ.
ພວກເຂົາປະຕິເສດພຣະບັນຍັດທີ່ຖືກປະກາດຈາກຊີນາຍ ແລະວັນຊະບາຕິແຫ່ງພຣະບັນຍັດຂັ້ນສູງ
ຊຶ່ງໄດ້ຖືກສະຖາປະນາໄວ້ໃນສວນເອເດນ. ແຕ່ຜູ້ຮັບໃຊ້ແຫ່ງຂ່າວປະເສີດ
ຜູ້ດຳເນີນຕາມຄຳສອນຂອງພຣະຄຣິດ

ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ອັນຄົບຖ້ວນຢ່າງເລິກເຊິ່ງທັງພຣະສັນຍາເດີມແລະພຣະສັນຍາໃໝ່
ເພື່ອລາວຈະສາມາດນຳສະເໜີທັງສອງນັ້ນໃນແສງສະຫວ່າງອັນແທ້ຈິງແກ່ປະຊາຊົນ
ເປັນອົງລວມອັນແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້—ສ່ວນໜຶ່ງພົງພາອີກສ່ວນໜຶ່ງ
ແລະສ່ອງແສງໃຫ້ແກ່ກັນແລະກັນ. ດັ່ງນັ້ນ ຕາມທຶພຣະເຢຊູໄດ້ຊົງສັງເກດພວກສາວົກຂອງພຣະອົງ
ພວກເຂົາຈະນຳອອກຈາກຄັງຊັບຂອງຕົນ ‘ຂອງໃໝ່ແລະຂອງເກົ່າ.’” Spirit of Prophecy, volume 2,
255.

ຄຳແນະນຳກ່ອນໜ້ານີ້ຍັງມີການນຳໃຊ້ອີກປະການໜຶ່ງສຳລັບຊາວແອັດເວນຕິສ Laodicean.
ການປະກາດຕົນວ່າເຊື້ອພຣະຄຳພີທັງໝົດ ທັງພຣະສັນຍາເດີມແລະພຣະສັນຍາໃໝ່
ແຕ່ກັບປະຕິເສດພຣະວິນຍານແຫ່ງຄຳພະຍາກອນ
ກໍເປັນຄູນ້ຳດຽວກັນກັບການຍອມຮັບພຽງແຕ່ຄຳພະຍາກອນອັນດຽວ.
ຈຳເປັນຕ້ອງມີພະຍານສອງປາກເພື່ອສະຖາປະນາຄວາມຈິງ, ດັ່ງນັ້ນ
ຈຶ່ງເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະສະຖາປະນາຄວາມຈິງດ້ວຍພະຍານພຽງປາກດຽວ, ແລະຖ້າຜູ້ໃດພະຍາຍາມເຮັດເຊັ່ນນັ້ນ
ເຂົາກໍກຳລັງປະຕິເສດພະຍານທັງສອງ, ເຂົາກໍກຳລັງວາງຮາກຖານຄວາມເຊື້ອຂອງຕົນໄວ້ເທິງສິ່ງທີ່ເອີ້ນວ່າ
‘ຄວາມຈິງເຄິ່ງດຽວ.’

ບັດນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຈະກ່າວຄຳຖາມໜຶ່ງອີກຄັ້ງ
ຊຶ່ງຢູ່ໃນບົດຄວາມເບື້ອງຕົ້ນບົດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ອອກມານັບຕັ້ງແຕ່ເດືອນກໍລະກົດ ປີ 2023.
ຄຳຖາມນັ້ນແມ່ນ, “ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1863 ເປັນຕົ້ນມາ ມີແສງສະຫວ່າງໃໝ່ອັນໃດໄດ້ອອກມາຈາກ
Adventism?” ຄຳຕອບກ່ຽວກັບຄັ້ງນີ້, “ບໍ່ມີເລີຍ.”

“ພຣະທຳດານເດືອນ ແລະ ພຣະນິມິດເປັນອັນດຽວກັນ. ສິ່ງໜຶ່ງເປັນຄຳພະຍາກອນ,
ອີກສິ່ງໜຶ່ງເປັນການສຳແດງເຜີຍ; ສິ່ງໜຶ່ງເປັນພຣະຄຳພີທີ່ຖືກປະທັບຕາໄວ້,
ອີກສິ່ງໜຶ່ງເປັນພຣະຄຳພີທີ່ເປີດອອກ. ໂຢຮັນໄດ້ຍືນຄວາມລັບທີ່ສຽງຟ້າຮ້ອງໄດ້ກ່າວອອກມາ,
ແຕ່ລາວໄດ້ຖືກບັນຊາບໃຫ້ຂຽນມັນ.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7,
971.

ດັ່ງນັ້ນ Alpha ແລະ Omega ຊື່ອກວ່າ ດານເດືອນເປັນທຳອິດ ແລະ ພຣະນິມິດເປັນສຸດທ້າຍ.
ດານເດືອນເປັນຕົວແທນຂອງການເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ພຣະນິມິດເປັນຕົວແທນຂອງຈຸດສິ້ນສຸດຂອງລັດທິ
Adventism.

“ພຣະນິມິດແມ່ນບົ່ມທີ່ຖືກຜະນຶກໄວ້, ແຕ່ກໍເປັນບົ່ມທີ່ຖືກເປີດອອກດ້ວຍ.
ມັນໄດ້ບັນທຶກເຫດການອັນອັດສະຈັນທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນວັນສຸດທ້າຍແຫ່ງປະຫວັດສາດຂອງໂລກນີ້.
ຄຳສອນຂອງບົ່ມນີ້ຄວາມແນ່ນອນຊັດເຈນ, ບໍ່ແມ່ນລົກລັບແລະບໍ່ອາດເຂົ້າໃຈໄດ້. ໃນນັ້ນ
ແນວຄຳພະຍາກອນເສັ້ນດຽວກັນກັບທີ່ຖືກກ່າວໄວ້ໃນພຣະທຳດານເດືອນໄດ້ຖືກນຳຂຶ້ນມາອີກ.
ຄຳພະຍາກອນບາງປະການ ພຣະເຈົ້າໄດ້ກ່າວຊ້ຳອີກ,
ດ້ວຍການນັ້ນຊົງສະແດງວ່າຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ຄຳພະຍາກອນເຫຼົ່ານັ້ນ.
ອົງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າບໍ່ຊົງກ່າວສິ່ງໃດຊ້ຳອີກ ຖ້າສິ່ງນັ້ນບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງ.” Manuscript Releases,
volume 9, 8.

ໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງ Adventism, ໃນຂັ້ນພຣະຄຳພີທີ່ເປັນເສົາຫຼັກກາງຂອງ Adventism ນັ້ນເອງ,
ຄືຂັ້ນພຣະຄຳພີທີ່ຖືກເປີດຜະນຶກໃນປີ 1798; ພຣະເຢຊູໄດ້ຊົງສຳແດງພຣະອົງເອງໃນນາມ “Palmoni,”
ຜູ້ນັບຈຳນວນອັນອັດສະຈັນ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງ Adventism, ພຣະເຢຊູຊົງສຳແດງພຣະອົງເອງໃນນາມ
“Alpha and Omega,” ນັກພາສາອັນອັດສະຈັນ—ພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ. ເພາະສະນັ້ນ,
ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງ Adventism ແລະຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ ໄດ້ “ຖືກແຂວນໄວ້ເທິງເວລາ.”

ໃນຕອນທ້າຍຂອງ Adventism,
ຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຶນຈະຖືກແຂ່ງຂັນໄວ້ເທິງພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະອົງ.

ການເລີ່ມຕົ້ນແລະການສືບສູດຂອງ Adventism
ເກີດຂຶ້ນໃນຊ່ວງປະຫວັດສາດຂອງອານາຈັກທຶນກະແຫ່ງຄຳພະຍາກອນໃນພຣະຄຳພີ; ດັ່ງນັ້ນ
ມັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນໃນຊ່ວງການເລີ່ມຕົ້ນແລະການສືບສູດຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ.
ປະຫວັດສາດແຫ່ງຄຳພະຍາກອນຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ ແມ່ນປະຫວັດສາດຂອງເຂົ້າສອງອັນຄື
Republicanism ແລະ Protestantism. ໃນຕອນສຸດທ້າຍຂອງປະຫວັດສາດນັ້ນ
ເຂົ້າສອງອັນນີ້ຈະໄດ້ປ່ຽນຈາກລູກແກະເປັນມັງກອນ. Republicanism ຈະປ່ຽນເປັນປະຊາທິປະໄຕ ແລະ
Protestantism ຈະປ່ຽນເປັນ Protestantism ທີ່ຫຼົງອອກນອກຄອງ.
ເມື່ອຈອກແຫ່ງເວລາພັດສະດຸຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາເລີ່ມເຂົ້າໃກ້ການສືບສູດຂອງມັນ
ດັ່ງທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນໃນຂະນະນີ້ເຂົ້າສອງອັນຂອງ Republicanism ທີ່ຫຼົງອອກນອກຄອງ ແລະ
Protestantism ທີ່ຫຼົງອອກນອກຄອງ ຈະສ້າງຮູບຈຳລອງໃຫ້ແກ່ສັດຮ້າຍ
ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຫຼຸດມສາສະໜາແລະລັດເຂົ້າເປັນເຂົ້າອັນດຽວ ທີ່ເວົ້າເໝືອນມັງກອນ.
ແຕ່ພຣະເຈົ້າຈະບໍ່ຖືກປະໄວ້ໂດຍປາດສະຈາກພະຍານ,
ເພາະວ່າໃນຂະບວນການນຳສະຫະລັດອາເມລິກາໄປສູ່ຈຸດສູງສຸດ ພຣະອົງຈະຊົງຍົກຕັ້ງເຂົ້າອັນແທ້ຈິງຂອງ
Protestantism ຂຶ້ນ ເພື່ອຄັດຄ້ານທັງຮູບຈຳລອງຂອງສັດຮ້າຍໃນສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະຫຼັງຈາກນັ້ນ
ຮູບຈຳລອງຂອງສັດຮ້າຍທີ່ປະເຊີນໜ້າກັບທົ່ວໂລກ. ການຍົກຕັ້ງເຂົ້າແຫ່ງ Protestantism
ຂຶ້ນໃນຕອນສຸດທ້າຍຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ
ຈະຖືກກະທຳໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນໂຄງສ້າງທາງປະຫວັດສາດອັນດຽວກັນ ດັ່ງທີ່ເຂົ້າແຫ່ງ Protestantism
ໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ.
ຊົນຊາດແຫ່ງພັນທະສັນຍາໃນອະດີດຈະຖືກຂ້າມຜ່ານໄປ
ແລະຊົນຊາດໃໝ່ຈະກາຍເປັນຊົນຊາດແຫ່ງພັນທະສັນຍາໃໝ່. ບໍ່ມີສິ່ງໃດໃໝ່ພາຍໃຕ້ດ້ວງອາທິດ.

ເມື່ອເຮົານຳຄຳພະຍາກອນກ່ຽວກັບເວລາທີ່ໄດ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ນຳສະເໜີໃນປະຫວັດຂອງຂະບວນການມົນເລໂຮດ
ມາໃຊ້ເພື່ອປະເມີນ Alpha ແລະ Omega, ເຮົາຈະພົບວ່າ ທັງສອງເປັນອັນດຽວກັນ.
ຄຳພະຍາກອນກ່ຽວກັບເວລາທຸກຂໍ້ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍປະຫວັດສາດໜຶ່ງ ໃນເວລາທີ່ຄຳພະຍາກອນນັ້ນຖືກປະກາດ,
ແລະ ປະຫວັດສາດນັ້ນຍ່ອມເປັນແບບຢ່າງລ່ວງໜ້າຂອງປະຫວັດສາດເມື່ອຄຳພະຍາກອນນັ້ນສຳເລັດຜົນ.

ປະຫວັດຂອງຄຳພະຍາກອນສອງພັນສາມຮ້ອຍປີ ໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນທີ່ພຣະລາຊະດຳລັດສະບັບທຶສາມໃນປີ 457 ກ່ອນ
ຄ.ສ. ແລະໄດ້ສືບສູດລົງທີ່ຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຶນໃນວັນທີ 22 ຕຸລາ 1844. ໃນຊ່ວງທີ່ນຳໄປສູ່
ແຕ່ກ່ອນການມາເຖິງຂອງພຣະລາຊະດຳລັດສະບັບທຶສາມ
ວຽກງານໃນການກຳລັງພຣະວິຫານແລະນະຄອນເຢຣູຊາເລັມໃຫ້ຕັ້ງຂຶ້ນ ໄດ້ຖືກດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດ.
ໃນທ່ານອງດຽວກັນ ໃນປະຫວັດທີ່ນຳໄປສູ່ການມາເຖິງຂອງທູດສະຫວັນອົງທຶນ
ຄວາມຈິງພົ້ນຖານຂອງພຣະວິຫານແຫ່ງມົນເລໂຮດໄດ້ຖືກສະຖາປະນາຂຶ້ນ.

ໃນປີ 1798 ຄຳພະຍາກອນສອງພັນຫ້າຮ້ອຍຊາວປີ ຊຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 723 ກ່ອນຄຣິດຕະການ
ດ້ວຍການກະຈັດກະຈາຍຂອງສິບເຜົ່າທາງເໜືອ ໄດ້ສຳເລັດຄົບຖ້ວນ.
ຄຳພະຍາກອນນັ້ນໄດ້ຊີ້ບອກເຖິງສອງຊ່ວງເວລາຂອງໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍຫົກສິບປີ
ໂດຍໝາຍເຖິງການຍຳຢືນຢັນຕາມຕົວອັກສອນ ແລະ ເຢຣູຊາເລັມຕາມຕົວອັກສອນ
ໂດຍໂຮມນອກສາສະໜາຕາມຕົວອັກສອນ, ແລ້ວຕາມມາດ້ວຍອັກສອນໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍຫົກສິບປີ
ທີ່ໂຮມສັນຕະບາບໄດ້ຍຳຢືນຢັນຄອນຜ່າຍວິນຍານ ແລະ ພຣະວິຫານຜ່າຍວິນຍານ.
ຄຳພະຍາກອນນັ້ນເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການທຳລາຍອານາຈັກຜ່າຍເໜືອ ແລະ
ການກະຈັດກະຈາຍພົນລະເມືອງຂອງອານາຈັກນັ້ນ. ກາງທາງຂອງຄຳພະຍາກອນນີ້ໃນປີ 538

ເປັນເຄື່ອງໝາຍເຖິງຈຸດສູນສຸດຂອງການຍ່າຍປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າໂດຍໂຮມນອກສາສະໜາ, ອານາຈັກທີ່ໃນຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີ, ແລະ ກໍໃຫ້ເກີດການກະຈັດກະຈາຍຂອງຄຣິສຕະຈັກຂອງພຣະເຈົ້າເຂົ້າໄປໃນຖິ່ນກັນດານແຫ່ງຍຸກມັດ. ຈຸດສູນສຸດຂອງຄຳພະຍາກອນເວລານັ້ນໃນປີ 1798 ເປັນເຄື່ອງໝາຍເຖິງຈຸດສູນສຸດຂອງອານາຈັກທີ່ໃນຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີ. ການກະຈັດກະຈາຍຂອງສົບເຜົ່າທາງເໜືອ ແລະ ຂອງຄຣິສຕະຈັກທີ່ໜີໄປໃນຖິ່ນກັນດານ ເປັນຕົວແທນຂອງການຮວບຮວມຜູ້ທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃຫ້ກ້າຍເປັນເຂົ້າສັດຂອງໂປຣແຕສແຕນ. ຫຼັກໝາຍຕາມລຳດັບມັກຖືກສະແດງໂດຍສົງຄົມກັນຂ້າມ ແລະ ການກະຈັດກະຈາຍກ່ອນເປັນຕົວແທນຂອງການຮວບຮວມໄດ້ ເຊັ່ນດຽວກັບທີ່ເວລາເປັນຕົວແທນຂອງຢອນຜູ້ໃຫ້ບັບຕິສະມາ. ໃນການເຜີຍໜ້າກັນທາງຄຳພະຍາກອນດຽວກັນນັ້ນ ເອລີຍາບໄດ້ຕ້າຍ ແຕ່ຢອນຜູ້ໃຫ້ບັບຕິສະມາໄດ້ຕ້າຍ.

ໃນປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ເຜົ່າຢູດາທາງພາກໃຕ້, (ຊຶ່ງໃນພຣະຄຳພີໄດ້ຖືກລະບຸວ່າເປັນແຜ່ນດິນອັນສະຫງ່າລາສີ) ຖືກກະຈັດກະຈາຍເປັນເວລາສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວປີ, ສິ້ນສຸດລົງໃນວັນທີ 22 ຕຸລາ 1844. ຄຳພະຍາກອນນັ້ນກຳລັງຊີ້ບອກເຖິງການຢຽບຢາຂອງປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າ, ຜູ້ທີ່ດານໂອນໄດ້ລະບຸວ່າເປັນ "ກອງທັບ" ໃນ ດານໂອນ 8:13, 14.

ແລ້ວຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຍິນຜູ້ບໍລິສຸດອົງໜຶ່ງກ່າວຂຶ້ນ, ແລະຜູ້ບໍລິສຸດອົງໜຶ່ງໄດ້ກ່າວແກ່ຜູ້ບໍລິສຸດອົງນັ້ນທີ່ກ່າວຢູ່ວ່າ, "ນິມິດກ່ຽວກັບເຄື່ອງບູຊາເຜົາໄໝ້ປະຈຳວັນ ແລະການລ່ວງລະເມີດອັນນຳຄວາມຮ້າງເປົ່າມານັ້ນ ຈະດຳເນີນໄປດົນບານໃດ, ຈົນທັງສະຖານບໍລິສຸດແລະກອງທັບຖືກມອບໃຫ້ຖືກຢຽບຢາລົງ?" ແລະທ່ານໄດ້ກ່າວແກ່ຂ້າພະເຈົ້າວ່າ, "ຈົນເຖິງສອງພັນສາມຮ້ອຍວັນ; ແລ້ວສະຖານບໍລິສຸດຈະຖືກຊຳລະໃຫ້ບໍລິສຸດ." ດານໂອນ 8:13, 14.

ຄຳພະຍາກອນສອງພັນສາມຮ້ອຍປີ ຊຶ່ງສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາດຽວກັນກັບຄຳພະຍາກອນສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວປີ ທີ່ເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ໄດ້ຊີ້ບອກເຖິງການຢຽບຢາສະຖານບໍລິສຸດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນດານໂອນ 8:13, 14. ຄຳພະຍາກອນເລື່ອງການກະຈັດກະຈາຍຂອງຢູດາໃນປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ໄດ້ຖືກນຳໜ້າໂດຍການໂຈມຕີສາມຄັ້ງຈາກເນບູກາດເນັດຊາ ແລະຄຳພະຍາກອນນັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງເມື່ອຂ່າວສານທັງສາມມາເຖິງໃນວັນທີ 22 ຕຸລາ 1844.

ຄຳພະຍາກອນສອງຊຸດຂອງ 2,520 ປີ ທີ່ສິ້ນສຸດຕາມລຳດັບໃນປີ 1798 ແລະ 1844 ຊີ້ບອກເຖິງໄລຍະ 46 ປີໃນການກໍ່ສ້າງຮາກຖານພຣະວິຫານຂອງກຸ່ມມິນເລໄຮຕ໌. ໂມເຊໄດ້ໃຊ້ເວລາ 46 ມື້ໃນການຮັບຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການສ້າງພຣະວິຫານ; ການບູຮານພຣະວິຫານຂອງເຮໂຣດໃນສະໄໝຂອງພຣະຄຣິດໄດ້ໃຊ້ເວລາ 46 ປີ, ແລະໄດ້ສິ້ນສຸດໃນປີແຫ່ງພິທີບັບຕິສະມາຂອງພຣະຄຣິດ. ຫຼັງຈາກພຣະອົງຊົງຮັບບັບຕິສະມາແລ້ວ ພຣະອົງໄດ້ສະເດັດເຂົ້າໄປໃນຖິ່ນທຸລະກັນດານເປັນເວລາ 40 ມື້, ແລະເມື່ອພຣະອົງສະເດັດກັບຄືນມາ ພຣະອົງໄດ້ຊຳລະພຣະວິຫານເປັນຄັ້ງທຳອິດ ແລະພວກຢົວຜູ້ອອກຫາເລື່ອງໂຕ້ຖຽງໄດ້ຕ້ອງການຮູ້ວ່າ ພຣະອົງໄດ້ກະທຳສິ່ງນັ້ນໂດຍອຳນາດອັນໃດ.

ແລະບັດສະຖາຂອງພວກຢົວກໍໄດ້ເຂົ້າມາແລ້ວ, ແລະພຣະເຢຊູໄດ້ສະເດັດຂຶ້ນໄປຍັງນະຄອນເຢຣູຊາເລັມ, ແລະພົບພວກທີ່ຂ້າຍງົວ, ແກະ ແລະນັກເຂົ້າຢູ່ໃນພຣະວິຫານ, ທັງພວກແລກເງິນກັນຢູ່ດ້ວຍ. ເມື່ອພຣະອົງໄດ້ເຮັດແສດ້ວຍເຊືອກນ້ອຍໆແລ້ວ, ພຣະອົງຈຶ່ງຂັບໄລ່ພວກເຂົາທັງໝົດອອກຈາກພຣະວິຫານ, ທັງແກະແລະງົວ; ແລະທຳໃຫ້ເງິນຂອງພວກແລກເງິນກະຈາຍອອກ, ພ້ອມທັງຄວາມໂຕ້ຖຽງຂອງພວກເຂົາເສຍ. ແລະພຣະອົງກ່າວແກ່ພວກທີ່ຂ້າຍນັກເຂົາວ່າ, "ຈົ່ງເອົາສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ອອກໄປຈາກທີ່ນີ້;

ຍ່າເຮັດເຮືອນຂອງພຣະບໍດີຂອງເຮົາໃຫ້ເປັນເຮືອນຄ້າຂາຍ." ແລະພວກສາວົກຂອງພຣະອົງກໍລະນົກໄດ້ວ່າ
ມີຊຽນໄວ້ວ່າ, "ຄວາມຮ້ອນຮົ່ມເພື່ອພຣະນິເວດຂອງພຣະອົງໄດ້ເຜົາຜານຂ້າງອ້ອມແລ້ວ."
ດັ່ງນັ້ນພວກຢິວຈິງຕອບແລະກ່າວແກ່ພຣະອົງວ່າ, "ພຣະອົງສະແດງໝາຍສຳຄັນອັນໃດໃຫ້ພວກເຮົາເຫັນ,
ໃນເມື່ອພຣະອົງເຮັດການເຫຼົ່ານີ້?" ພຣະເຢຊູຕອບແລະກ່າວແກ່ພວກເຂົາວ່າ,
"ຈົ່ງທຳລາຍພຣະວິຫານນີ້ເລີຍ, ແລະໃນສາມວັນເຮົາຈະຍົກມັນຂຶ້ນອີກ." ເຫດສະນັ້ນພວກຢິວຈິງກ່າວວ່າ,
"ພຣະວິຫານນີ້ໃຊ້ໄວລາກໍສ້າງສິບຫົກປີ, ແລະພຣະອົງຈະຍົກມັນຂຶ້ນໃນສາມວັນຫລໍ່?"
ແຕ່ພຣະອົງກ່າວເຖິງພຣະວິຫານແຫ່ງພຣະກາຍຂອງພຣະອົງ. ເພາະສະນັ້ນ
ເມື່ອພຣະອົງຊົງຄືນມາຈາກຄວາມຕາຍແລ້ວ, ພວກສາວົກຂອງພຣະອົງກໍລະນົກໄດ້ວ່າ
ພຣະອົງໄດ້ກ່າວຄຳນີ້ແກ່ພວກເຂົາ; ແລະພວກເຂົາກໍເຊື່ອພຣະຄຳພີ ແລະພຣະດຳລັດທິພຣະເຢຊູໄດ້ກ່າວໄວ້.
ໂຍຮັນ 2:13-22.

ພຣະວິຫານຂອງຊາວ Millerite ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນສິບຫົກປີ ນັບຈາກປີ 1798
ໃນການສັນສຸດຂອງຄຳພະຍາກອນສອງພັນຫ້າຮ້ອຍຊາວບໍຣິດທຳອິດ ແລະໄດ້ສັນສຸດລົງອີກສິບຫົກປີຕໍ່ມາ
ໃນການສຳເລັດຂອງຄຳພະຍາກອນສອງພັນຫ້າຮ້ອຍຊາວບໍຣິດທຳອິດ ໃນປີ 1844.
ສິບຫົກປີນັ້ນໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການມາຮອດຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ
ແລະສັນສຸດດ້ວຍການມາຮອດຂອງທູດສະຫວັນອົງທີສາມ, ເພາະພຣະຄຣິດໄດ້ກ່າວວ່າ
ພຣະວິຫານຂອງພຣະອົງຈະຖືກຍົກຂຶ້ນໃນສາມວັນ. ຖ້າທ່ານບໍ່ເຕັມໃຈທຶຈະເຫັນຂໍ້ເທັດຈິງເຫຼົ່ານີ້
ກໍເປັນເພາະມີບັນຫາຫຼັກສອງປະການ ນອກເໜືອຈາກບັນຫາທິອາດມີຢູ່ໃນໃຈທີ່ບໍ່ເຕັມໃຈແລະຍັງບໍ່ໄດ້ກັບໃຈ.
ບັນຫາປະການທຳອິດຄື ທ່ານບໍ່ເຕັມໃຈທຶຈະເຂົ້າຫາພຣະວັດຈະນະແຫ່ງຄຳພະຍາກອນ
ຈາກທັດສະນະທີ່ວ່າປະຫວັດສາດຊ້ຳຮອບ. ທ່ານບໍ່ແມ່ນຜູ້ຍຶດຖືແນວຕົວຄວາມປະຫວັດນິຍົມ. ອີກບັນຫາໜຶ່ງຄື
ຄວາມບໍ່ສາມາດໃນການນຳໃຊ້ຖ້ອຍຄຳເຊີງສັນຍາລັກ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກບັນທຶກໄວ້ພາຍໃນພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ
ໂດຍພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າເອງ. ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງຄຳພະຍາກອນທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ຖືກຈັດຖືຈຸດຈົບ,
ແລະມັນບໍ່ຖືກສ້າງທຶກຢ່າງຢືນຢັນວ່າພຣະວັດສາດທຶຊ້ຳຮອບຢູ່ສະເໝີ.

ພຣະຄຳພີກ່າວວ່າ ພວກເຮົາເປັນພຣະວິຫານສຳລັບພຣະວິນຍານບໍລິສຸດ ແລະ
ພຣະວິຫານແຫ່ງຮ່າງກາຍນັ້ນປະກອບຂຶ້ນດ້ວຍໂຄຣໂມໂຊມສິບຫົກອັນ.
ນັກວິທະຍາສາດຜູ້ສຶກສາໂຄຣໂມໂຊມສິບຫົກອັນນັ້ນແຈ້ງໃຫ້ພວກເຮົາຊາບວ່າ
ໂຄຣໂມໂຊມຜ່າຍຊາຍຊາວສາມອັນ ແລະ ໂຄຣໂມໂຊມຜ່າຍຍິງຊາວສາມອັນ
ຖືກພັນຮອບໂປຣຕິນຊີ້ນຮູບຮ່າງເປັນໄມ້ກ້າງແຂນ.

ໃນດານເຮືອນບົດທີ 12 ມີຄຳພະຍາກອນເລື່ອງເວລາຢູ່ສາມປະການທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັນ;
ປະການທຳອິດແມ່ນອ້າງເຖິງການກະຈັດກະຈາຍແຫ່ງອຳນາດຂອງປະຊາຊົນບໍລິສຸດ, ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນຂອງ
"ເຈັດເທືອ" ໃນເລວຕິກິດບົດທີ 26. ການກະຈັດກະຈາຍແຫ່ງອຳນາດຂອງປະຊາຊົນບໍລິສຸດ
ຊຶ່ງໄດ້ສຳເລັດໂດຍພວກເຂົາ ມີໄລຍະສອງພັນຫ້າຮ້ອຍຊາວບໍຣິດ, ແຕ່ໃນດານເຮືອນບົດທີ 12
ກ່າວເຖິງພຣະແຕ່ເຄີຍຫຼັງຂອງໄລຍະນັ້ນເທົ່ານັ້ນ. ມັນພາບໃຫ້ເຫັນວ່າ ດານເຮືອນບໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າ
ຄຳປະກາດນັ້ນໝາຍເຖິງຫຍັງ.

ແລະຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຍື່ນຊາຍຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມບ່ານ ຜູ້ຍື່ນຢູ່ເໜືອນ້ຳແມ່ນ້ຳນັ້ນ ເມື່ອທ່ານໄດ້ຍົກມືຂວາ
ແລະມືຊ້າຍຂຶ້ນສູ່ສະຫວັນ ແລະສາບານໂດຍພຣະອົງຜູ້ຊົງພຣະຊົນຢູ່ເປັນນິດວ່າ
ເຫດການນີ້ຈະເປັນເວລາໜຶ່ງ ສອງເວລາ ແລະເຄີຍເວລາ;
ແລະເມື່ອທ່ານໄດ້ເຮັດໃຫ້ອຳນາດຂອງຊົນບໍລິສຸດກະຈັດກະຈາຍສິນແລ້ວ ສິ່ງທັງປວງນີ້ຈະສຳເລັດລົງ.
ແລະຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຍື່ນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຂົ້າໃຈ; ດັ່ງນັ້ນຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງກ່າວວ່າ, ໂອ້
ອົງພຣະຜູ້ເປັນນາຍຂອງຂ້າພະເຈົ້າ, ບັນປາຍຂອງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະເປັນຢ່າງໃດ? ດານເຮືອນ 12:7, 8.

ດານເຮອນ ບົດທີ 12 ກຳລັງສະແດງຂ່າວສານທີ່ຖືກເປີດຜະນຶກໃນເວລາແຫ່ງປາຍສຸດ, ຊຶ່ງແມ່ນປີ 1798. ໃນຂໍ້ຄວາມນັ້ນ ດານເຮອນເປັນຕົວແທນຂອງ William Miller, ສັນຍາລັກຫຼັກຂອງບັນດາຜູ້ມີບັນຍາໃນປະຫວັດສາດນັ້ນ. ກ່ອນອື່ນ Miller ໄດ້ຖືກນຳໄປສູ່ຄຳພະຍາກອນສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວບີໃນ Leviticus 26, ແລະໃນຂໍ້ 7 ແລະ 8 ລາວເປັນຕົວແທນຂອງບັນດາຜູ້ມີບັນຍາ ຜູ້ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງປະສານຄວາມຈິງວ່າ ການກະຈັດກະຈາຍສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວບີນັ້ນ ຖືກລະບຸຢ່າງແນ່ນອນທີ່ສຸດວ່າເປັນການກະຈັດກະຈາຍປະຊາຊົນຂອງພຣະອົງໂດຍພຣະເຈົ້າ.

ແລະຖ້າພວກເຈົ້າຍັງບໍ່ອ່ອນໄຫວເຮົາເພາະສິ່ງທັງປວງນີ້,
ເມື່ອນັ້ນເຮົາຈະລົງໂທດພວກເຈົ້າໜັກຂຶ້ນອີກເຈັດເທົ່າເນື່ອງດ້ວຍບາບຂອງພວກເຈົ້າ.
ແລະເຮົາຈະທຳລາຍຄວາມຈອງຫອງໃນອຳນາດຂອງພວກເຈົ້າ;
ແລະເຮົາຈະເຮັດໃຫ້ພູສະຫວັນຂອງພວກເຈົ້າເປັນດັງເຫຼັກ,
ແລະແຜ່ນດິນຂອງພວກເຈົ້າເປັນດັງທອງເຫຼືອງ. ພຣະທຳເລວີ 26:18, 19.

"ຄວາມຈອງຫອງ" ຂອງອິສະຣາເອນໃນສະໄໝບູຮານ ແມ່ນເມືອພວກເຂົາຖືກອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິເສດພຣະເຈົ້າໃນຖານະກະສັດຂອງພວກເຂົາ ແລະເລືອກກະສັດມະນຸດ. ຄວາມຈອງຫອງຂອງພວກເຂົາ ຊຶ່ງນຳໜ້າໄປສູ່ການລົ້ມລົງ (ສຸພາສິດ 16:18) ແມ່ນຄວາມປາຖະໜາຂອງພວກເຂົາທີ່ຍາກຈະເປັນເໝືອນອານາຈັກທີ່ບໍ່ຖືກຮູບເຄົາລົບທັງໝົດທີ່ຍັງອ້ອມຂ້າງພວກເຂົາ. ການຍົກອອກໄປກ່ອນແຫ່ງອານາຈັກເໜືອ ແລະຕໍ່ມາແຫ່ງອານາຈັກໃຕ້ ຄືການກະຈາຍອຳນາດ (ກະສັດ) ໃນປີ 723 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແລະ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຕາມລຳດັບ.

ມັນເລີເປັນຕົວແທນຂອງບັນດາຜູ້ມີບັນຍາ ຜູ້ໄດ້ເຂົ້າໃຈການເພີ່ມພູນຂອງຄວາມຮູ້ ທີ່ຖືກເປີດຜະນຶກໃນຂໍ້ພຣະຄຳກ່ອນໜ້າໃນດານເຮອນ ບົດສົບສອງ, ແລະໃນຂໍ້ເຈັດແລະຂໍ້ແປດ ລາວຖືກນຳສະເໜີວ່າບໍ່ເຂົ້າໃຈຄວາມເຊື່ອມໂຍງຂອງໜັງພັນສອງຮ້ອຍຫົກສິບປີ ກັບສອງພັນຫ້ຮ້ອຍຊາວບີ ແຫ່ງການກະຈັດກະຈາຍຂອງປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າ.

ດານເຮອນກຳລັງເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າໃນຕອນທ້າຍຂອງອັດເວັນຕົກ, ພ້ອມທັງເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມົນເລີໃນຕອນເລີມຕົ້ນຂອງອັດເວັນຕົກ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງອັດເວັນຕົກ, ບັນຫາຢ່າງດຽວກັນນີ້ຍັງຄົງມີຢູ່ ເພາະເມື່ອອັດເວັນຕົກໄດ້ລະຖົມຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງມົນເລີກ່ຽວກັບ "ເຈັດເທືອ," ພວກເຂົາຈຶ່ງຈຳຕ້ອງລະບຸໜັງພັນສອງຮ້ອຍຫົກສິບປີເປັນພຽງແຕ່ຍຸກມັດເທົ່ານັ້ນ. ບັນດາຜູ້ມີບັນຍາໃນຕອນທ້າຍ ມີບັນຫາທີ່ຄ້າຍຄືກັນທີ່ຕ້ອງແກ້ໄຂ ດັ່ງທີ່ດານເຮອນແລະມົນເລີໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ. ເປັນຫຍັງຄຳສັບຂອງພຣະນິຕິບັນຍັດ ບົດຊາວຫົກ ຈຶ່ງຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອສະແດງສາມເທື່ອເຄິ່ງ ແທນທີ່ຈະເປັນເຈັດເທືອ?

ມົນເລີບໍ່ເຄີຍປະສານຄວາມຂັດແຍ່ງອັນໃຫ້ລົງຮອຍກັນໄດ້ຢ່າງສົມບູນ, ແຕ່ໃນປີ 1856 "ແສງສະຫວ່າງແຫ່ງຄຳພະຍາກອນໃໝ່" ສຸດທ້າຍໄດ້ຖືກນຳສະເໜີໃນຊຸດບົດຄວາມຫົກບົດທີ່ບໍ່ເຄີຍຖືກຂຽນໃຫ້ສຳເລັດ, ໂດຍລະບຸວ່າເຈັດກຳນົດເວລານັ້ນ ເປັນຕົວແທນຂອງສາມປີເຄິ່ງທີ່ໂຮມນອກຮົດທຳການຢຽບຢຳອິສະຣາເອນຕາມເນື້ອຫນັງຂອງພຣະເຈົ້າ, ຕິດຕາມດ້ວຍສາມປີເຄິ່ງທີ່ໂຮມສັນຕະປາບາທຳການຢຽບຢຳອິສະຣາເອນຜ່າຍວິນຍານ. ເຈັດປີຕໍ່ມາ ອາດເວັນຕົສົມໄດ້ປະຕິເສດຢ່າງສັ້ນເຊິ່ງຕໍ່ແສງສະຫວ່າງທັງໝົດຂອງເຈັດກຳນົດເວລາ, ເປັນການຕຽມຄວາມຂັດແຍ່ງນັ້ນໄວ້ສຳລັບຄົນສະຫຼາດໃນເວລາສຸດທ້າຍໃນປີ 1989, ເມື່ອດັ່ງທີ່ໄດ້ພັນລະນາໄວ້ໃນດານເຮອນ ບົດ 11 ຂໍ້ 40, ບັນດາປະເທດທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງອະດີດສະຫະພາບໂຊວຽດໄດ້ຖືກກວາດລ້າງໄປໂດຍສັນຕະປາບາ ແລະ ສະຫະລັດອາເມຣິກາ.

ແສງສະຫວ່າງທຳອິດທີ່ໄດ້ຖືກປະທານໃຫ້ແກ່ Miller ນັ້ນ ໄດ້ຖືກປະຕິເສດໃນປີ 1863, ແລະ
ແສງສະຫວ່າງສຸດທ້າຍໃນເລື່ອງນັ້ນໄດ້ຖືກປະທານໂດຍ Hiram Edson ໃນບົດຄວາມຫຼັກບົດນັ້ນ.
ບົດຄວາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຖືກຍຸດຕິລົງ, ແລະ ເຈັດປີ (times) ຕໍ່ມາ
ອຳນາດຂອງອົດສະຣາເອນສະໄໝໃໝ່ໄດ້ຖືກວາງໄວ້ຂ້າງໜຶ່ງ
ເພື່ອຈະລອກແບບບັນດາຄຣິດຕະຈັກທີ່ບູຊາຮູບພະອັນ ຊຶ່ງກ່ອນໜ້ານັ້ນບໍ່ກໍ່ປີ
ໄດ້ຖືກຊີ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງວ່າເປັນບັນດາທິດາຂອງ Babylon. ເຈັດ times ໃນ Leviticus ບົດທີ 19 ຫຼັກ
ໃນຖານະເປັນຄຳສອນດ້ານຄຳພະຍາກອນ ໄດ້ກ້າຍເປັນຫົນແຫ່ງການສະດຸດ, ແລະ
ຄວາມຈອງຫຼອງຂອງອົດສະຣາເອນໃນສະໄໝບູຮານ ດັ່ງທີ່ສະແດງອອກໃນຄວາມປາຖະໜາຂອງເຂົາທີ່ຈະໃຫ້
Saul ປົກຄອງເຫນືອເຂົາເປັນກະສັດ ກໍໄດ້ຖືກທຳຊ້ຳອີກ.
ພຣະເຢຊູຊົງເປັນຕົວແທນແຫ່ງຈຸດຈົບຄຸນຄ່າກັບຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ.

ພຣະທຳດານເື່ອນຍັງລະບຸຄຳພະຍາກອນໄລຍະໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍເກຣັກສົບປີ
ຄຸນຄ່າກັບຄຳພະຍາກອນໄລຍະໜຶ່ງພັນສາມຮ້ອຍສາມສົບຫ້າປີ
ຊຶ່ງທັງສອງເລີ່ມຕົ້ນຈາກການຖືກຍົກອອກໄປຂອງ "ສົງທິກະທຳຢູເປັນນິດ" ໃນປີ 508. ການຍົກອອກໄປຂອງ
"ສົງທິກະທຳຢູເປັນນິດ"
ເປັນຕົວແທນຂອງການກຳຈັດການຕໍ່ຕ້ານຂອງໂຣມັນນອກຮີດຕໍ່ການຜຸດຂຶ້ນຂອງອຳນາດສັນຕະບາບາໃນປີ
538. ມີໄລຍະຜ່ານປ່ຽນສາມສົບປີກ່ອນທີ່ອຳນາດສັນຕະບາບາຈະຖືກສະຖາປະນາໃຫ້ຢູ່ເທິງບັນລັງຂອງໂລກໃນປີ
538, ແລ້ວໄລຍະໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍຫົກສົບປີທີ່ເຫຼືອກໍ່ສິ້ນສຸດລົງໃນປີ 1798.
ສາມສົບປີແຫ່ງການຜ່ານປ່ຽນຈາກອານາຈັກໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອານາຈັກໜຶ່ງ
ຊື່ອອກເຖິງປີສຸດທ້າຍແຫ່ງການປົກຄອງຂອງສັນຕະບາບາ
ຊຶ່ງນຳໄປສູ່ການສະຖາປະນາອານາຈັກທີ່ໃນຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີໃຫ້ຂຶ້ນນັ້ນເທິງບັນລັງຂອງໂລກໃນປີ
1798. ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງຄຳພະຍາກອນໄລຍະໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍເກຣັກສົບປີ ບົ່ງຊີ້ການຜ່ານຈາກອານາຈັກໜຶ່ງໃນ
ຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີໄປສູ່ອີກອານາຈັກໜຶ່ງໃນຄຳພະຍາກອນພຣະຄຳພີ,
ເໝືອນດັ່ງທີ່ຈຸດສິ້ນສຸດຂອງຄຳພະຍາກອນນັ້ນກໍ່ເຮັດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຄຳພະຍາກອນໜຶ່ງພັນສາມຮ້ອຍສາມສົບຫ້າປີ ທີ່ເລີ່ມຕົ້ນຈາກການຍົກອອກໄປຂອງ "the daily" ໃນປີ 508
ສິ້ນສຸດລົງໃນປີ 1843.

ແລະນັບແຕ່ເວລາທີ່ການຖວາຍບູຊາປະຈຳວັນຖືກຍົກເລີກໄປ
ແລະສົງຄອນໜ້າກຽດຊັງທີ່ໃຫ້ເກີດຄວາມຮ້າງເບົາຖືກຕັ້ງຂຶ້ນ ຈະມີໜຶ່ງພັນສອງຮ້ອຍເກຣັກສົບວັນ.
ຄວາມສຸກມີແກ່ຜູ້ທີ່ອອກຖ້າ ແລະມາເຖິງໜຶ່ງພັນສາມຮ້ອຍສາມສົບຫ້າວັນ. ດານເື່ອນ 12:11, 12.

ຄຳພະຍາກອນຂອງໜຶ່ງພັນສາມຮ້ອຍສາມສົບຫ້າປີໃດສິ້ນສຸດລົງໃນປີ 1843, ແລະ ດານເື່ອນກ່າວວ່າ
ບັນດາຜູ້ທີ່ "ອອກຖ້າ" ຈົນກວ່າຄຳພະຍາກອນນັ້ນຈະສຳເລັດຈະໄດ້ຮັບພອນ. ຊົດສະເຕີໄວທ໌ ກ່າວໄວ້ດັ່ງນີ້.

"ຕາທັງຫຼາຍທີ່ໄດ້ເຫັນສົງທັງຫຼາຍທີ່ໄດ້ຖືກເຫັນໃນປີ 1843 ແລະ 1844 ນັ້ນ ເປັນສຸກ."

"ຂ່າວສານນັ້ນໄດ້ຖືກປະທານໃຫ້ແລ້ວ. ແລະບ່ອນມີການຊັກຊ້າໃນການປະກາດຂ່າວສານນັ້ນຊ້ຳອີກ,
ເພາະວ່າໝາຍສຳຄັນແຫ່ງເວລາກຳລັງສຳເລັດຕາມ; ພາລະກົດຊ່ວງສຸດທ້າຍຈຳເປັນຕ້ອງສຳເລັດ.
ວຽກງານອັນຍິ່ງໃຫຍ່ຈະຖືກກະທຳໃນເວລາອັນສັ້ນ. ໃນໄລຍະນີ້
ຂ່າວສານໜຶ່ງຈະຖືກປະທານຕາມການກຳນົດຂອງພຣະເຈົ້າ ຊຶ່ງຈະຂະຫຍາຍຕົວເປັນສຽງຮ້ອງອັນດັງ.
ແລ້ວດານເື່ອນຈະຢືນຢູ່ໃນສ່ວນມະລະດິກຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ຄຳພະຍານຂອງຕົນ." Manuscript Releases,
volume 21, 437.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງຄຳພະຍາກອນໜຶ່ງພັນສາມຮ້ອຍສາມສົບຫ້າປີ
ຊື່ອອກເຖິງການປ່ຽນຜ່ານຈາກສາສະໜາແຫ່ງຄວາມນັບຖືພະຫຼາຍອົງໄປສູ່ສາສະໜາແຫ່ງລະບົບສັນຕະບາບາ,

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຊີ້ບອກເຖິງການປ່ຽນຜ່ານຈາກໂບຣເຕສແຕນຕິສົມໄປສູ່ໂບຣເຕສແຕນຕິສົມແບບມິນເລໄຮຕ໌.

ພວກແອັດເວນຕິສທຶປະຕິເສດຄວາມຈິງພື້ນຖານຂອງແອັດເວນຕິສ
ກໍປະຕິເສດຄຳພະຍາກອນເລື່ອງເວລາທັງໝົດທີ່ພວກມັນເລີ່ມນຳສະເໜີ
ແມ່ນແຕ່ກະທຽມສອງພັນສາມຮ້ອຍປີໃນດານເຮອນ 8:14 ດ້ວຍ.
ພວກເຂົາອາດຈະປະຕິເສດຂໍ້ເທັດຈິງນຶ່ງຢ່າງແນ່ນອນ
ແຕ່ສາມາດສະແດງໃຫ້ເຫັນຕາມເຫດຜົນໄດ້ວ່າຂໍ້ເທັດຈິງນີ້ເປັນຄວາມຈິງ;
ແຕ່ປະເດັນຂອງຂ້າພະເຈົ້າໃນຕອນນີ້ແຕກຕ່າງອອກໄປ ດັ່ງນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າຈະລະເລີຍເລື່ອງນັ້ນໄວ້ກ່ອນ
ໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາພະຍາຍາມນຳບົດຄວາມນີ້ໄປສູ່ບົດສະຫຼຸບ.

ການກະຈາຍໄປຂອງ “ແຜ່ນດິນອັນສະຫງ່າງາມ” ຂອງຢູດາໃນປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ.
ເປັນຕົວແທນຂອງການຢຽບຍຳ “ພົນໂຍທາ” ໃນ ດານເຮອນ 8:13, 14
ແລະຊື່ໄປຫາການສະຖາປະນາແຜ່ນດິນອັນສະຫງ່າງາມໃນຍຸກສະໄໝໃໝ່ ຄືສະຫະລັດອາເມລິກາ.
ໄລຍະເວລາສອງພັນສາມຮ້ອຍປີຂອງຂໍ້ພຣະຄຳດຽວກັນນັ້ນເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 457 ກ່ອນ ຄ.ສ.
ແລະເປັນຕົວແທນຂອງການຢຽບຍຳ “ສະຖານບໍລິສຸດ.”

ແລ້ວຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຍົກຜູ້ບໍລິສຸດຜູ້ໜຶ່ງກ່າວຢູ່
ແລະຜູ້ບໍລິສຸດອີກຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ກ່າວແກ່ຜູ້ບໍລິສຸດຜູ້ນັ້ນທີ່ກ່າວຢູ່ວ່າ, ນິມິດກ່ຽວກັບເຄື່ອງບູຊາປະຈຳວັນ
ແລະການລະເມີດອັນນຳໄປສູ່ຄວາມຮ້າງເບົາ,
ທີ່ມີອຸບັດຮົງສະຖານບໍລິສຸດແລະກອງທັບໃຫ້ຖືກຢຽບຍຳຢູ່ໃຕ້ຕົນນັ້ນ, ຈະດຳລົງຢູ່ດົນເທົ່າໃດ?
ແລະທ່ານໄດ້ກ່າວແກ່ຂ້າພະເຈົ້າວ່າ, ຈົນເຖິງສອງພັນສາມຮ້ອຍວັນ;
ແລ້ວສະຖານບໍລິສຸດຈະຖືກຊຳລະໃຫ້ສະອາດ. ດານເຮອນ 8:13, 14.

ປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແລະ ປີ 457 ກ່ອນ ຄ.ສ.
ແມ່ນວັນທີ່ທິດສະດີມາຍົກມາໂດຍຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງປະຊາກອນຂອງພຣະເຈົ້າ ແລະ ພຣະວິຫານຂອງພຣະອົງ.
ພຣະເຈົ້າໄດ້ນຳທັງພົນບໍລິວານ ແລະ ພຣະວິຫານກັບມາຮ່ວມກັນອີກໃນເວລາດຽວກັນ ໃນວັນທີ 22 ຕຸລາ 1844.
ໄລຍະສອງຮ້ອຍຊາວປີລະຫວ່າງປີ 677 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແລະ ປີ 457 ກ່ອນ ຄ.ສ.
ເປັນສັນຍະລັກເຖິງຊ່ວງເວລາໜຶ່ງທີ່ພຣະເຈົ້າຊົງສະຖາປະນາໝູ່ຄົນໜ້າໜຶ່ງ
ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນແຫ່ງຄວາມສະຫວ່າງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ໃນວັນທີ 22 ຕຸລາ 1844
ແສງສະຫວ່າງຂອງທຸດສະຫວັນອົງທີ່ສາມໄດ້ມາເຖິງ, ແສງສະຫວ່າງແຫ່ງພຣະວິຫານເລີ່ມສ່ອງສະຫວ່າງ ແລະ
ມີພົນບໍລິວານໜຶ່ງຢູ່ທີ່ນັ້ນເພື່ອປະກາດແສງສະຫວ່າງນັ້ນ.

ໃນແນວຄຳພະຍາກອນທີ່ຊີ້ບອກສົງຄາມສາມປະການຊຶ່ງຊາຕານແລະພຣະຄຣິດໄດ້ຂ້ຳຮ່ວມນັ້ນ, ພຣະຄຳພີ
King James ສະບັບປີ 1611 ໄດ້ຖືກຈັດພິມຂຶ້ນ. ສອງຮ້ອຍຊາວປີຕໍ່ມາ ໃນປີ 1831, William Miller
ໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານຂອງລາວເປັນຄັ້ງທຳອິດ:

“ເປັນເວລາແກ້ປີ William Miller ໄດ້ໝັ້ນໃຈວ່າ
ລາວຄວນຈະນຳສານຂ່າວຂອງຕົນໄປສູ່ບັນດາຄຣິດຕະຈັກ; ແຕ່ລາວໄດ້ລຳຖ້າ
ໂດຍຫວັງວ່າຜູ້ມີອຳນາດທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບບາງຄົນ
ຈະປະກາດຂ່າວປັດຍິນດີເລື່ອງພຣະຜູ້ຊ່ອຍໃຫ້ລອດຜູ້ຈະສະເດັດມາໃນໄວໆນີ້. ໃນການລຳຖ້າເຊັ່ນນັ້ນ,
ລາວພຽງແຕ່ໄດ້ພິສູດຄວາມຈິງຂອງຂ່າວສານນັ້ນ; ພວກເຂົາມີຊື່ວ່າຕົນມີຊີວິດຢູ່
ແຕ່ກຳລັງຕາຍລົງຢ່າງວ່ອງໄວ. ໃນປີ 1831 Miller
ໄດ້ເທດສະໜາຄັ້ງທຳອິດຂອງລາວກ່ຽວກັບຄຳພະຍາກອນ.” Steven Haskell, The Seer of Patmos,
77.

ພຣະເຈົ້າໄດ້ປົກປ້ອງບັນດາຕົນສະບັບອັນສັກສິດແລະຖືກຕ້ອງທີ່ໃຊ້ໃນການຈັດທຳພຣະຄຳພີ. ຈາກນັ້ນ ພຣະອົງໄດ້ຈັດທຳພຣະຄຳພີຂອງພຣະອົງໃນປີ 1611. ຈາກນັ້ນ ພຣະອົງໄດ້ຍົກຜູ້ສັງເກດຄົນໜຶ່ງຂຶ້ນ ຜູ້ຊຶ້ງຈະນຳໃຊ້ຫຼັກເກນທີ່ມີຢູ່ໃນພຣະຄຳພີທີ່ຖືກຄົ້ນພົບຈາກພຣະຄຳພີແລະຖືກສະຖາປະນາໄວ້ໃນພຣະຄຳພີ ເພື່ອຈັດທຳຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ. ໃນປີ 1831 ຂ່າວສານຂອງ Miller ໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບຢ່າງແນ່ນອນ ເໝືອນດັ່ງທີ່ຂ່າວສານໃນປະຫວັດຂອງພຣະຄຣິດໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບໂດຍ John the Baptist ແລະດັ່ງທີ່ຂ່າວສານໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບໃນທຸກຂະບວນການປະຕິຮູບ. ຂ່າວສານຂອງ Miller ຄື ຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຳອິດ ທີ່ປະກາດການເປີດຕົ້ນຂອງການພິພາກສາ ໄດ້ຖືກຄຳຈຸນໂດຍກົງດ້ວຍການນຳໃຊ້ຊ່ວງເວລາພະຍາກອນສອງຮ້ອຍຊາວປີ. ມັນເປັນຂ່າວສານແຫ່ງການເຕືອນໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງອານາຈັກທີ່ຖືກໃນຄຳພະຍາກອນແຫ່ງພຣະຄຳພີ—ສະຫະລັດອາເມຣິກາ.

ໃນປີ 1996 ພັນທະກົດຂອງ Future for America ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂຶ້ນ, ແລະຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທີສາມທີ່ໄດ້ຖືກເປີດຜະນຶກໃນປີ 1989, ຄືຂ່າວສານທີ່ຊີ້ບອກເຖິງການຫາຍດີຂອງບາດແຜແຫ່ງຄວາມຕາຍຂອງອຳນາດສັນຕະປາບາ ແລະກົດໝາຍວັນອາທິດທີ່ຈະມາເຖິງໃນໄວງນີ້, ໄດ້ຖືກຕີພິມລົງໃນວາລະສານຫົວຂໍ້ The Time of the End. ຂ່າວສານໃນຕອນທ້າຍຂອງຂະບວນການ Adventism ໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບຢ່າງເປັນທາງການ ເໝືອນດັ່ງທີ່ຂ່າວສານໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບຢ່າງເປັນທາງການເຊັ່ນກັນ. ໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນ ຂ່າວສານນັ້ນໄດ້ຖືກຜູກໄວ້ກັບເວລາ ແລະເປັນຕົວແທນແຫ່ງການພັດທະນາຕາຍຂອງຄວາມຈິງທັງໝົດທີ່ບັນຈຸຢູ່ໃນພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ. ໃນປີ 1996, ສອງຮ້ອຍຊາວປີຫຼັງຈາກການກຳເນີດຂອງສະຫະລັດໃນປີ 1776, ຂ່າວສານໃນຕອນທ້າຍຂອງ Adventism ໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນຮູບແບບຢ່າງເປັນທາງການ ແລະເປັນຕົວແທນແຫ່ງການພັດທະນາຕາຍຂອງຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນສາມອົງ.

ເມື່ອພວກເຮົາກ່າວເຖິງປະຫວັດສາດທີ່ຂະໜານກັນຂອງເຂົາສາທາລະນະລັດ ແລະ ເຂົາໂປຣແຕສຕັງ ໃນປະຫວັດສາດຂອງອານາຈັກທີ່ຖືກແຫ່ງຄຳພະຍາກອນໃນພຣະຄຳພີ, ຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າໃຈໃຫ້ຊັດເຈນວ່າ ເຂົາໂປຣແຕສຕັງແມ່ນໃຜ ແລະ ບໍ່ແມ່ນໃຜ.

ຈົ່ງພາກພຽນສະແດງຕົນເອງໃຫ້ເປັນທີ່ພຣະເຈົ້າຊົງຮັບຮອງ, ເປັນຄົນງານຜູ້ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງລະອາຍ, ຜູ້ແບ່ງແຍກພຣະວັດຈະນະແຫ່ງຄວາມຈິງຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ແຕ່ຈົ່ງຫລີກເວັ້ນຖ້ອຍຄຳອັນຫຍາບຊ້າ ແລະ ໄຮ້ສາລະ; ເພາະວ່າສົງເຫລົ່ານັ້ນຈະນຳໄປສູ່ຄວາມອະທຳຫຍຸ້ງຂຶ້ນ. 2 ຕີມທຽວ 2:15, 16